

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

SPALIS - OCTOBER 3, 1966

Nr. 104

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Rugsėjo 26 d. Washingtono (vyko Bendrojo Amerikos Pabaltiečių Komiteto posėdis, kuriame buvo perrinktas komiteto pirmininkas, ALT pirm. inž. A. Rudis perėmė komiteto pirmininkavimą iš dr. P. Lejinš, Latvių Sąjungos pirmininko. Nuotraukoj posėdžio dalyviai: Sigurdas Rudzits, dr. P. Grigaitis, Bruno Albats, Antanas Rudis, Leonardas Šimutis, dr. V. Lejinš, H. Liesment ir G. Buschman.

EUROPOS PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SEIMO SESIJA

Rugsėjo 20 d. New Yorke prasidėjo nauja Pavergtųjų Europos Tautų Seimo sesija. Atidarė ligšiolinis pirmininkas V. Sidzikauskas. Invokaciją atliko prel. J. Baikūnas.

Pradiniam posėdyje sveikinimus ir linkėjimus seimui pareiškė Free Europe prezidentas J. Richardson, jr. Taip pat gauti sveikinimai iš sen. Javits ir kongr. Rodino. Seimas pasveikino JAV prezidentą ir naująjį Jungt. Tautų pirmininką.

Seimo Generalinis komitetas išrinko vadovaujančius pareigūnus ateinančioms metams. (Laikomasi dėsniui, kad tas pats asmuo nebūtų renkamas pirmininku du kartus iš eilės). Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pirmininku dabar išrinktas S. Korbonskis (lenkų atstovas), vicepirmininku -- A. Kutt (estų atst.). Generalinio sekretoriaus rinkimai atidėti kitam posėdžiui, kuris numatomas po dviejų savaitių.

Pavergtųjų Europos

Tautų Seimą sudaro šių devynių tautų delegacijos: Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos. Kiekviena delegacija sudaroma iš 16 asmenų, egzilių (politinių išeivių), nepakeitusių savo pilietybės. Dalis delegacijų narių yra iš Europoj gyvenančių tarpo. Jie dalyvauja Europoje vykstančiuose Seimo posėdžiuose ir Seimo delegatūrų darbuose.

Lietuvių delegacijos yra: J. Audėnas, Valt. Banaitis (Vokietijoje), M. Brakas, J. Brazaitis, I. Karvelis (Vokietijoje), J. Lanskoronskis (Francūzijoje), M. Miklovas, B. Nemickas, J. Puzinas, V. Rastenys, V. Sidzikauskas, J. Sonda, P. Vainauskas, V. Vaitiekūnas, J. Vilčinskis (Anglijoje). Delegacijos narys E. Turauskas mirė prieš Seimui susirenkant naujai sesijai. Todėl šešiolikts delegacijos narys Seimui bus pristatytas atskirai.

(Nukelta į 3 psl.)

ŠIANDIEN IR RYTOJ

KARAS tarp Sovietų Rusijos ir Kinijos, atrodo, nebėra negalimas. "Mes laukiame bet kuriuo metu momento, kai Sovietų Rusija ir Amerika prieš mus pradės karą", pasakė aną dieną Kinijos užsienio reikalų ministras Tscheng Ji, "bet jie ir su atomine bombomis Kinijos nenugalės, Pekinas ir Šanchajus galės būti paversti pelenais, tačiau kinai tęs kovą iki galutinio Sovietų Rusijos ir Amerikos nugalėjimo".

Kas už tų žodžių slepiasi? Neatrodo, kad tai būtų "raudonajai gvardijai" padrasinti propagandiniai žodžiai, Pekinas šiandien laiko Sovietų Rusiją lygiai pavojingą kaip ir Ameriką. Kinų politikai prieina išvados, kad tos dvi valstybės, kaip savo laiku Hitlerio Vokietija ir Stalino Rusija, galės susivienyti kovai prieš komunistinę Kiniją, reiškančią pretenzijas į Kinijos imperatorių seniau valdytas teritorijas, kurias Rusijos carai pasigrobė.

Pekinas iš sovietų reikalauja 1,5 milijono kv. kilometrų teritorijos ir milijoniškos sumos pinigų už išgabentus iš Mandžūrijos fabrikus. Tačiau Maksas ne tik kategoriškai atsisako patenkinti kinų reikalavimus, bet dar juos iššvadinio nacionalistinėmis šovinistais.

Tokiu būdu įtampa tarp dviejų komunistinių valstybių didėja. Pasielnyje iš abiejų pusių imtasi apsaugos priemonių. Dėl sutrauktos kariuomenės ir įtemptos padėties, šautuvai ten dažnai pradeda patys šaudyti... Kinai tvirtina, kad sovietai ten sutraukė savo divizijas iš Rytų Vokietijos, Lenkijos ir Vengrijos, o Vladivostoke sudarinėja būsimam karui benzino atsargas...

Pekinas žino, kokias dideles pastangas Maskva padėjo su pramoninėmis Tolimųjų Rytų teritorijomis, tad jų niekad gera valia neužleis kinams. Maskva ten stūmė jaunas žmones iš Rusijos gilumos, norėdama sukurti tvirtas rusiškas provincijas. Panašiai daro ir kinai, į pasienį perkeldami jaunas, prieš rusus nusistačiusius, kinas. Taip iš vienos ir kitos pusės įsitvirtinant, incidentai pasienio kartoja ir tas naujas neramumų židinys vieną dieną galės įsiliepsnoti pilna ugnimi.

KAUNE du komjaunuoliai vaikšto po namus rinkdami aukas. -- Aš nieko neduosiu -- pasakė Antanaitis, ruošdamasis užtrenkti duris.

Bet vienas aukų rinkėjas dar bandė įtikinti:

-- Mes renkame aukas pietų vietnamiečiams padėti kovoj prieš imperialistus!

-- Tai visai kas kita, -- pasakė Antanaitis, -- Aš maniau, kad jūs renkate aukas vietkongui!

(vg)

ŽODŽIŲ KARAS

PASIKEITIMAS KALTINIMAIŠ IR AGRESIJOS ŽODŽIO SKIRTINGAIS APIBRĖŽIMAIŠ NEVEDA Į TROKSTAMĄ TAIKĄ, KURIĄ GALI GRĄŽINTI TIK REALIŲ FAKTŲ ĮVERTINAMAS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Karo veiksmus Vietname palydi žodžių karas, kuriame ginčijamasi dėl jų reikšmės. JAV ambasadorius Jungtinėm Tautom Goldbergas pareiškė tos organizacijos visuotinam susirinkime: "Visuotino susirinkimo rezoliucija 2131 (XX), vienbalsiai priimta praeitą gruodžio mėnesį, deklaruoja, kad nė viena valstybė neturi teisės įsikišti, tiesiogiai ar netiesiogiai, į kitos valstybės vidaus reikalus, organizuoti, remti, kurstyti, finansuoti ar toleruoti subversyve, teroristinė ar ginkluotą veiklą, kuria siekiama padaryti perversmą kitoje valstybėje, ar įsikišti į kitos valstybės vidaus nesutikimus" -- sunku įsi-

vaizduoti geresnį apibūdinimą to, ką Šiaurės Vietnamas paskutiniiais metais daro Pietų Vietname".

Gromyko į tai atkirta: "Daugiau kaip 300.000 Amerikos karių intervencija Pietų Vietname, bombardavimas Šiaurinio Vietnamo, karinis įsikišimas į Cambodijos ir Laos reikalus -- visa tai yra agresija".

Lygindamas tuos abu pareiškimus New York Times veteranas kolumnistas Arthur Krock aiškina, kad faktai sutinka su Goldbergo pareiškimu, gi iš kitos pusės, ir Pietų Vietnamo vyriausybę, kuri šaukėsi JAV pagalbos, virto Washingtono globotinė (protege) ir atėjo valdžion be tautos įgaliojimo (came to office without any popular mandate).

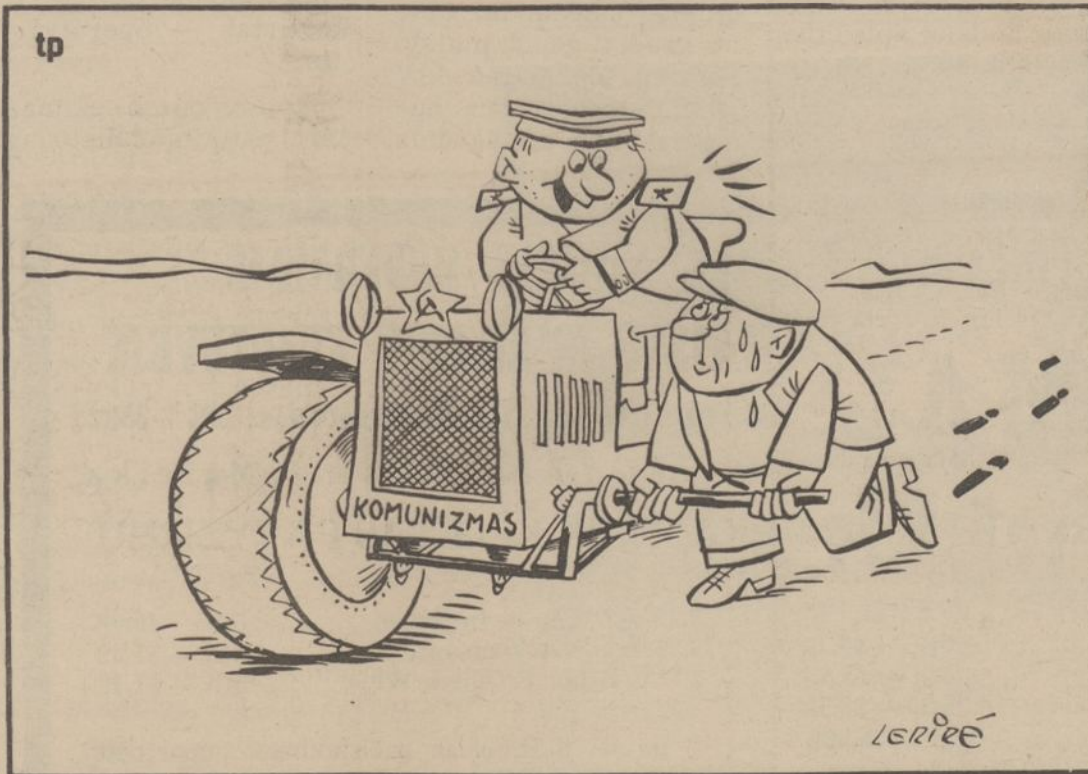
Toks aiškinimas gero kai prasilenkia su faktais. Leninas, Mao ir Ho Chi Minhas valdžion atėjo irgi be jokio visuotino tautos įgaliojimo. Jie paprastai užgrobė valdžią ir tai kad jų ar jų įpėdinių valdomieji tyli, reiškia tik jų saugumo organų tobulumą, o ne žmonių pritarimą terorui. Galimas daiktas, kad panašiomis priemonėmis ir Diemo režimui būtų pasisekę išsilaikyti valdžioje, jei ne amerikiečių 'talka', kuri yra daugiau pavojingesnė draugams negu priešams. Juk tas pats Goldbergas aiškina, kad JAV niekada nesutiks su baltųjų mažumos valdymu Pietų Afrikos respublikoje ir Rhodezijoje, kas būtų visai gražu ir teisinga, jei tokio pat apsisprendimo teisės jis reikalautų ir sovietų už-

IS VISO PASAULIO

* JAV VYRIAUSYBĖ papildoma vienu kabineto nariu, Senatui priėmus įstatymą steigimui naujo susisiekimo departamento, Iki šiol susisiekimo reikalus tvarkė visa eilė paskirų agentūrų ir tame tvarkyme stigo reikalingos koordinacijos.

* BUVE HITLERIO ministras Baldur von Schirach ir Albert Speer apėjo Spandau kalėjimą Berlyne, atlikę jiems skirtą 20 metų bausmę. Iš kalėjimo bausmėmis nuteistų "didžiųjų nacių" tame kalėjime liko tik vienas Rudolf Hess, sulaukęs 72 m. amžiaus.

* JUGOSLAVŲ RAŠYTOJAS M. Michailovas, nuteistas 10 mėnesių kalėjimo už Tito režimo kritiką, teisme pareiškė, kad "krašto negalima laikyti socialistiniu, kai jame tik 6% ar 7% žmonių turi teises, o kiti nieko". Prokuroras nebuvo sužavėtas ir Michailovo pasiūlymu įvesti 2 partijų sistemą. Prokuroro manymu, tai būtų "Trojos arklys kapitalizmo atstatymui".

- Kai pagalvoji, nuo 1917 m. revoliucijos padarėme didelį progresą!...

(Nukelta į 2 psl.)

ŽODŽIŲ KARAS

(Atkelta iš 1 psl.)

tė kaip taikos mylėtoja ir pateisina... tolimesnį kariuomenės siuntimą į pietryčių Aziją. Šiuo metu 55% amerikiečių pasisako už karinių priemonių padidinimą ir paspartinimą, nes tai, jų nuomone, yra vienintelis būdas karui pabaigti.

Bet čia yra ir kita medalio pusė. New York Times, pavyzdžiui, džiaugdamasis JAV iniciatyva taikai atstatyti, kartu būkštuoja, kad Goldbergo kalba, kuria toji iniciatyva dar kartą buvo pakartota, gali komunistams pasirodyti kaip silpnų ženklas.

Tą visai rimtą baimę palydi visai nelogiškas New Yorko Times priekaištas Gynimo Sekretoriui McNamarai, kuris Romoje įvykusiame NATO krašto apsaugos ministerių posėdyje pareiškė, kad JAV Europoje turi per 7.000 atominių užtaisų. Girdi, Goldbergui taikos giesmę traukiant, visiems daugiau kariniams pareiškimams turėtų būti paskelbtas 'moralatoriumas'. Jei sovietai skaitosi tik su jėga, McNamaros pareiškimas jiems galėtų padaryti didesnę įspūdį, negu Goldbergo taikingumas...

Ta proga reiktų prisiminti visai teisingą buvusio JAV aviacijos vado ir jungtinių štabų vado ir jungtinių štabų viršininko pirmininko (chairman of the joint chiefs of staff), 1957-1960 m.m., Nathano F. Twining'o konstatavimą, jo karta tik pasirodžiusioje knygoje "Neither Liberty nor Safety" (Nei laisvės, nei saugumo), būtent, kad 'riboti' ir 'neriboti' karai gali būti išvengti tik tuo atveju, jei JAV aiškiai apibrėžia savo tikslus draugams ir priešams, ir nepalieka jokios abejonės, kad griebsis visos reikalingos strategijos, taktikos ir ginklų, kurie tik būtų reikalingi tiems tikslams pasiekti.

"Agresyvūs veiksmai, kurie veda į tuos karus, kaip Maskvos paraginta Šiaurinės Korėjos invazija į pietinę Korėją, yra visai aiškus faktas (a matter of fact)" -- rašo Twining'as ir pastebi: "Kennedy režimo pavojus glūdėjo tame, kad daugelis vyriausybės pareigūnų buvo linkę nepastebėti tarptautinio ne-teisingumo, arba, ir jį konstatavę, buvo linkę manyti, kad tas nesi-skaitymas su teise pra-

MEDICINA IR ŽMOGUS

DR. D. DEGESYS

Žmonių prieauglis ir kontrolė

1798 metais anglas Thomas R. Malthus pasiskelbė savo teoriją, kurioje įrodinėjo, kad pasaulyje žmonių prieauglis didėja geometrine progresija, gi maisto pagaminimas didėja aritmetine progresija. Jis tvirtino, kad jeigu žmonių prieauglis plėsis be kontrolės, tai ateis diena, kai žemėje pasidarys chaosas, nes nebus žmonėms ko valgyti. Pagal jo teoriją žmonių skaičius padidėja dvigubai maždaug kas 30 metų.

Pritaikę Malthus teoriją šių dienų gyvenimui, mes gauname šurpūs davinis. Šiuo metu visame pasaulyje mes turime apie 3 milijonus gyventojų; už 30 metų turėtų būti 6 milijonai, o dar už 30 metų -- 12 milijonų. Gi maisto pagaminimas didėja kas metai truputį daugiau negu 1% ir jo dvigubai daugiau bus pagaminama tik už 75 metų. Tiesa, daugiau ekonomiškai pažengę kraštai turi mažesnę gimimų skaičių, tuo tarpu kai ekonomiškai atsilikusiųose kraštuose gimsta vaikų daugiau.

nyks savaime".

Tai privedė ir prie dabartinės būklės Vietname. Žodžiai apietaikę tik didina Gordijaus mazgą, kurį perkirsti gali tik kardas.

Jeigu ir toliau žmonių skaičius didės tokiu greičiu, tai apie 2000 metų Afrikoje bus 340%, Lotynų Amerikoje 270% ir Azijoje 170% daugiau žmonių negu jų yra dabar. Gi šitie išvardinti kraštai jau šiuo metu turi maisto trūkumų ir dėl jų turi importuoti iš kitur. Turint galvoje, kad per paskutinius 12 metų maisto ir žmogaus santykis vis mažėja, bangu pagaltoti, kas gali atsitikti mūsų žmonijai visai netolimoje ateityje. Šiuo metu apie 2/3 pasaulyje gyvenančių žmonių valgo mažiau negu normaliai gyvenančiam žmogui reiktų valgyti. Suprantama, kodėl šis klausimas darosi vis aktualesnis ir verčia netik politikus, filosofus, bet ir visų religijų vadovus keisti nusistovėjusias idėjas. Šūkis "veiksite ir dauginkitės" jau atgyveno savo epochą.

Praeityje žmonių prieauglio mažino karai ir įvairių ligų epidemijos. Šių laikų medicina epidemijų pavojų pašalina ir tuo būdu pašalina natūralų žmonių plėtimosi stabdį.

Jungtinės Amerikos Valstybės kas metai išleidžia apie 2 milijonus dolerių maitinimui tų kraštų, kurie turi maitinimosi sunkumus. Apie 54 kraštai gauna maisto paramą. Dabartinė JAV administracija yra numaciusi per ateinančius

5 metus išleisti 16 1/2 milijono dolerių taip vadinamai "Food for Peace" akcijai. Savaime aišku, kad Amerikos politikams rūpi, kaip žmonių prieauglį ir maisto paskirstymą protingiau būtų išspręsti. Logiškas atsakymas yra toks -- mažinti žmonių prieauglį. Todėl Jungtinės Amerikos Valstybės, siūsdamos maisto pagalbą, siunčia ir instruktorius bei steigia klinikas, kuriose moko, kaip kontroliuoti perdidelį vaikų gimimo skaičių. Žmonių prieauglio reguliavimas nėra lengvas darbas. Dirbantieji šioje srityje susiduria su paskirų žmonių prietarais, nusistovėjusiais papročiais bei religiniais varžtais. Diktatoriniai kraštai šį klausimą sprendžia lengviau. Raudonoje Kinijoje šeimos, turinčioms daugiau negu 3 vaikus, taikomos ekonominės sankcijos. Demokratiniuose kraštuose vietoj ekonominių sankcijų siūloma mediciniška pagalba. Tame mediciniška pagalba žmonių prieaugliui reguliuoti susideda iš kelių metodų. Firmas metodus yra moters ritmo sekimas ir jo pritaikymas šeimos gyvenime; antras hormonų tablečių vartojimas; trečias -- "intrauterine device" ir ketvirtas -- operatyvinis.

Moters ritmo sekimas nėra patikimas metodas

ir jo laikantis pasitaiko daug klaidų. Tikslusis ir populiariesnis metodas yra hormonų tablečių vartojimas. Šios tabletės buvo išbandytos su gyvuliais, o vėliau buvo atsargiai bandomos su keliais tūkstančiais žmonių. Buvo pastebėta, kad jos yra efektingos moters ritmo bei neštumo reguliavimui. Kol moteris ima tas tabletes, ji nepastoja. Atrodo, kad jos nėra sveikatai kenksmingos. Kai kurios moterys jas imdamos gauna skrandžio suerzinimą, bet pa-keitus jų rūši dažniausiai ir šitas nemalonumas susireguliuoja. Šios tabletės Jungtinėse Amerikos Valstybėse neparduodamos be gydytojo recepto todėl, kad jos dar yra bandymo stadijoje, ir gydytojai nori stebėti visus pacientus, kurie tuos vaistus vartoja.

Trečias metodas, taip vadinamas "intrauterine device", tai yra mažą nailono kilpą arba dvishakę spyruoklę, kuri įdedama į moters gimdą ir tenai paliekama. Tol, kol ta kilpa būna gimdoje, moteris pastoti negali. Ją įdėti arba išimti nėra sunku, ir tas lengvai atliekama gydytojo kabinete. Šitas metodas turi kai kuriuos trūkumus, būtent kilpa gali iškristi moteriai visai nejučia. Nežiūrint to, jis yra plačiai propaguojamas Indijos moterų tarpe.

Ketvirtas metodas, tai būtent operatyvinis, kurio pasėkoje vyras arba moteris padaromi nevaisingi. Tokia operacija vyrai yra nesudėtinga ir maža, gi moteriai dau-

giau komplikuoja. Minėtos operacijos Pakistane ir Indijoje atliekamos nemokamai, o gausenų šeimų tėvams po operacijos duodamos net piniginės premijos.

Šie žmonių prieauglio reguliavimo metodai ne visiems žmonėms vienodai patinka. Daug kam jie atrodo nemoralūs, kitiems neetiški, dar kitiems nenatūralūs. Kai kurie žiūri juose žmogaus silpną ir nepajėgumą save tvarkyti. Jie skaito, kad tokie metodai naikina žmogaus atsakomybės jausmą. Mes visi gerai žinome, kad valia, charakteris ir atsakomybės jausmas yra svarbūs faktoriai žmonių santykių reguliavime. Bet mes taip pat gerai žinome, kad žmogus turi silpnųjų ir daro klaidų, ir, kad jo valia ne visada eina kartu su protu. Gi to pasekoje jis dažnai būna reikalingas pagalbos. Nežiūrint, kad šie išvardinti žmonių prieauglio kontrolės metodai nėra tobuli, vistiek jie yra geresni negu badas, karas, arba atominė bomba.

"ONE GIFT
WORKS MANY
WONDERS"

UNITED
APPEAL
OCTOBER 17-27th

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION

(ACT OF OCTOBER 23, 1962; SECTION 4369, TITLE 39, UNITED STATES CODE)

1. Date of filing: September 30, 1966.
2. Title of publication: Dirva.
3. Frequency of issue: Tri-Weekly and Holidays and Semi-Weekly in July and Aug.
4. Location of known office of publication: 6907 Superior Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio, 44103.
5. Location of the headquarters or general offices of the publishers (Not printers): 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio, 44103.
6. Names and addresses of publisher, editor, and managing editor: The American Lithuanian Press & Radio Ass'n. "VILTIS", Inc. Editor: Jonas Ciuberkis, 17422 East Park, Cleveland, Ohio, 44119. Managing Editor: Jonas Ciuberkis, 17422 East Park, Cleveland, Ohio, 44119.
7. OWNER (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given). American Lithuanian Press & Radio Ass'n. "VILTIS" Inc. (not for profit), 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio, 44103.
8. Known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities (If there are none, so state). None.
9. Paragraphs 7 and 8 include, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, also the statements in the two paragraphs show the affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner. Names and addresses of individuals who are stockholders of a corporation which itself is a stockholder or holder of bonds, mortgages or other securities of the publishing corporation have been included in paragraphs 7 and 8 when the interests of such individuals are equivalent to 1 percent or more of the total amount of the stock or securities of the publishing corporation.
10. This item must be completed for all publications except those which do not carry advertising other than the publisher's own and which are named in section 132.231, 132.232, and 132.233, postal manual (Sections 4355a, 4355b, and 4356 of Title 39, United States Code).

	Average no copies Each issue during Preceding 12 months	Single issue nearest to filing date
A. Total no. copies printed (Net Press Run)	6089	6059
1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales	2355	2355
2. Mail subscriptions	3230	3230
C. Total paid circulation	5585	5585
D. Free distribution (including sample) by mail, carrier or other means	250	250
E. Total distribution (Sum of C and D)	5835	5835
F. Office use, left-over, unaccounted, spoiled after printing	255	224
G. Total (Sum of E & F--should equal net press run shown in A)	6089	6059

I certify that the statements made by me above are correct and complete.
JONAS CIUBERKIS, Manager
(Signature of editor, publisher, business manager, or owner)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt — Import.
Germ. brendy 5th — \$5.49
2. Imported Canad. whiskey 5th — \$3.98
3. Coeur de France Cordials 5th — \$2.98
4. Banana Liqueur 5th — \$3.98

5. May Wine — Imported 5th — \$0.98
6. Riccadona Vermouth 5th — \$1.29
7. Christian Brothers Wine 5th — \$1.49

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

EUROPOS PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SEIMO SESIJA

(Atkelta iš 1 psl.)

Baigdamas per pastaruosius metus eitas Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pirmininko pareigas, V. Sidzikauskas pateikė Seimo posėdyje metinę veiklos apžvalgą. Metai buvo darbingi, ir pirmininkui teko apsiriboti tik pačių ryškiausių veiksmų paminėjimu. Nuolatinis budėjimas ir kiekviena proga kreipimasis įvairiausias valstybines bei tarpvalstybines institucijas pavergtųjų tautų reikalu yra gausios stambesnių bei smulkesnių veiksmų ir žygių įvairybės bendrasis pavadinimas.

Vienas iš išakniausių pastarojo meto kartotinių įtaigojimų buvo -- ūkinį Vakarų pranašumą ir sovietinio bei sateitinių režimų gėdimą platesnės prekybos naudoti kaip priemones išplėsti galimybei Rytinėje Vidurio Europoje naudotis žmogaus laisvėmis visose gyvenimo srityse.

Pripažįstant Rytų-Vakarų kultūrinių santykių teigiamuosius požymius, dažnai ir daugkur buvo primenama, kad tuose santykiuose turi būti siekiama visiškio abipalumo ir griežtai saugomasi betko, kas įteisingų ar pailgintų neteisėtą komunistinių režimų viešpatavimą Rytų Vidurio Europoje.

Pareiškiame laisvųjų kraštų vyriausybės ir visuomenės Pavergtųjų Europos Tautų Seimas New Yorke (antrajame tryliktosios sesijos posėdyje iš viso 125-tajame) išakniai pabrėžė nuomonę, kad:

kultūriniai mainai tarp Vakarų demokratijų ir pavergtųjų kraštų turėtų remtis abipalumo dėsniu, suteikiant Vakarų demokratijoms tokias pačias laisves -- su-

sižinojimo, spaudiniais keitimosi, meninių pasirodymų, maininių studentų parinkimo ir kt. srityse, -- kokiomis naujais komunistiniai režimai,

o Vakarų demokratijų prekyba su pavergtais kraštais būtų vedama ir derinama taip, kad ji būtų priemonė tikrai pagerinti tų kraštų gyventojų būklę.

Seimas kritikavo esamą padėtį tose srityse, teigdamas, kad kultūriniai ir ypač prekybiniai mainai, vykstantieji taip kaip dabar, prisideda prie komunistinių režimų sustiprinimo, jų prestižo kėlimo, bet tik labai maža naudos teoda tų kraštų žmonėms. Seimas apgailestavo, kad vietoj susiderinimo, tarp Vakarų demokratijų prekybos srityje vyksta varžybos, geidimas ko daugiau komunistiniams režimams parduoti, netgi teikiant ko ilgiausių terminų kreditus, o tai įgalina komunistinius režimus nustatinti vakariečiams prekiavimo sąlygas.

Pavergtųjų Europos Tautų Seimas be paliovos nurodinėja vyriausybėms ir tarptautinėms institucijoms Sovietų Sąjungos viešpatavimo Baltijos valstybėse kolonijinių pobūdį. Jungtinių Tautų dekolonizacijos komitetui įvairiomis progomis ir įvairiais keliais vis primenama, kad jo darbotvarkę privalo įtraukti ir Baltijos kraštų padėties tyrimą.

Kai Jungtinės Tautos, Sovietų vyriausybės pasiūlymu, buvo svarstomas klausimas apie "išsikisimo į valstybių vidaus reikalus neleistinumą ir valstybių nepriklausomybės bei suverenumo apsaugą". Pav.

Eur. Tautų Seimas aprūpino visas nekomunistinių vyriausybių delegacijas įrodymais, kad kaip tik Sovietų Sąjunga nuolat vartojo išsikisimą, kaip priemonę padidinti savo imperijai ir išplėsti savo viešpatavimui Europoje, ypač Antrojo Pasaulinio karo metu ir po jo.

Šalia dvimėnesinio žurnalo (ACEN NEWS), Pavergtųjų Tautų Seimas praėjusiais metais išleido septynias studijas. Ypač pažymėtina yra studija apie sovietų - satelitų prekybos 10

metų rezultatus (Prices and the Balance Sheet in 10 Years of Soviet-Captive Countries Trade, 1955-1964). Studiją paruošė Aleksandras Kutt (estas), naujasis P.E.T. Seimo vicepirmininkas.

Svarbi santraukiška studija -- 8 puslapių sąrašas faktų apie žmo-

gaus teisių paneigimus.

Išleista ir pavergtųjų kraštų 1964 metų būklės apžvalga (leidžiama kas met, jau rengiamas 17-tas tomas, 1965 metų apžvalga. Yra ir Lietuvos apžvalga). Kitos (A. Kutt parengtos) studijos, parengtos metais išleistos, -- prekybos analizė Vokietijos rytinėje zonoje, Ruminijos ir apie JAV pagalbos Lenkijai grūdais pasibaigimą. (ELTA)

KOLCHOZE PRIVALO SURAŠYTI GAIDŽIO ŽUVIMO AKTĄ...

Visi ūkiai lygūs bolševikinėje sistemoje, bet sovchozai, pasirodo, be esą "lygesni" už kolchozus. Rugsėjo 14 d. Tiesoj vieno paukščių ūkio vadovas rašo:

"Rokiškio rajone yra du paukštynai. Uždaviniai jų vienodi -- ko daugiau surinkti kiaušinių, pagaminti paukštienos ir, be abejo žiūrėti, kad visa tai ūkiui duotų pelno. Tačiau taip atrodo tik iš pirmo žvilgsnio".

Ir pasakoja, kad kolchoziniam paukštynui tenka tik seilę varvinti žiūrint į privilegijas, kokias turi sovchozinis. Mat, sovchozinis paukštynas priklausys respublikiniam paukštinkystės trestui, o kolchozinis paliktas verstis "nepriklausomai". Sovchozinis paukštynas gavo teisę parduoti valdžiai 750 tūkstančių kiaušinių kaip "dietinius" (po 2 kapeikas brangiau), o iš kolchozo už tokią kainą perka tik 31% kiaušinių. Todėl, sako kolchozinio paukštyno vadovas, "mes iš anksto žinojome, kad už tokias pat kiaušinius, už lygiai tokį pat darbą gausime keturiais tūkstančiais rublių mažiau".

Kolchozinis paukštynas negauna pirkti mineralinių pašarų vištoms, o be jų -- kiaušinių lukštai silpni. O juk, sako, senų lėkščių šukių trims dešimtims tūkstančių vištų negi pririnksi...

Žuvų atliekų (baltyminių pašarų) anksčiau būdavo galima pirkti Klaipėdoje, bet kainos skirtumas -- sovchozui 4 kapeikos kilogramas, o kolchozui 28... Pagaliau ir už tiek nebeparduoda, nes, esą, visos žuvų atliekos sunaudoja trestui priklausantieji paukštynai, t.y., sovchoziniai. Lempų viščiukams šil-

dyti Rokiškio sovchozas gavęs daugiau, negu visas Rokiškio rajonas.

Rokiškio kolchozinis paukštinkas negali suprasti, kodėl taip elgiamasi. Atsakymą galėtų rasti sovietinėje konstitucijoje, kuri skelbia, kad valstybinė nuosavybė esanti tobuliausia socialistinė nuosavybė. Negi gali dabar valdžia leisti, kad atrodytų, lyg tartum konstitucijoje būtų klaida...

Bet biurokratinė kontrolė nepamiršta ir kolchozų. Paukštinkas rašo:

"Jei gaidys išsisuka sparną, nusilaužia koją, tenka kirsti jam galvą. Nukirsti nesunku, bet kur jį padėti. Ūkiai priversti kviesti specialią komisiją, veterinarijos gydytoją, rašyti ilgiausią gaidžio žuvimo aktą o patį gaidį nešti į kapinyną. Kitaip pasielgsi -- revizorius devynis kailius nulups. Panaši bėda būna ir su iškilusiais kiaušiniiais, kurių vasarą negali nė dienos palaikyti".

Šia prasme netgi kolchozų sklypininkai yra geresnės padėtyje: jie dar gali be komisijos savo gaidį suvalgyti arba net ir turguj parduoti. (ELTA)

Klaipėdoje įtaisytais rusų žvejybos laivynas šiuo metu gauda silkes Grenlandijos jūroje, į šiaurės rytus nuo Jan Mayeno salos (apie pusantro tūkstančio mylių tiesiai į šiaurę nuo Londono). Žvejoja apie 70 laivų. Kasdien, esą, sugauna iki 490 tonų silkų, kurias perduoda tiesiai į rusų laivą (ne iš Klaipėdos). Laive silkės sūdomos ir net sudedamos į skardinėles. Silkėms neteks Klaipėdoje nė "paviešėti". (ELTA)

RAŠYTOJŲ IR RAŠYMO REIKALAI

"Nemanome, kad kas nors besirūpintų rašančiuoju, čia ne politika ir niekam tai neįdomu", rašo Draugo kultūrinio priedo kartinėje parastėje P. Sivilius (rugsėjo 24 d., 1966 m.) Straipsnyje jis nusi-skundžia, jog "rašymas eina iš mados, nes lietuvių tautoje, nešusioje sunkią vergijos našta, jau iš seno visada buvo daugiau pagarbos botagui, negu plunksnai..."

Pesimistiškai nusiteikusiame straipsnio autoriui "neatrodė, kad labiau bus susirūpinta mūsų raštija, nes visuomet mes rūpinimės tik politika".

Faskačius tokį pesimizmo, kartais net sarkazmo, pilną straipsnį, sutinki su tiesa, tame pačiame straipsnyje iškelta, kad, pvz., "jeigu nebūtų buvę tokių kvailių, kurie patys rašė ir patys savo raštus leido, kaip Valančius, Daukantas ar Maironis, tokių kaip Donelaitis, kuris net nežinojo, ar bus kada jo kūriniai išspausdinti, mūsų lietuviškasis kultūrinis palikimas ir kova už lietuviybę būtų daug niuresni. Potiek metų savo kūryba Donelaitis ir šiandien tebekovoja už Lietuvos laisvę, liudydamas lietuvių tautos kūrybingumą. Todėl tikime, kad ir tie, kurie šiuo metu dirba tą vadinamą neapsimokantį darbą, neturtingi mirdami, gali palikti didelį palikimą. Jeigu nebūtų tų dirbančių neapsimokamą darbą kvailėlių, būtų visiems skurdžiau ir liūdniau".

Iš rašytojų pusės esame girdę priekaištų ne kartą. Tai nepagerbtį jie bankete, tai nepagerbtį kongrese. Knygų neperka, nėra leidėjų.

Nusiskundimai turi pagrindo. Bet reikėtų atsižvelgti ir į tai, kad Valančiaus, Daukanto Maironio ir eilės kitų darbai ir jų rašymo tikslas taip pat turėjo tam tikrą "politiką", o garbė jie užsitarnavo savo sugebėjimais, savo talentu ir kartu savokulumu. Nemanyčiau, kad save gerbiąs tikras rašytojas pirma ieškotų sau pagarbos, turtingo leidėjo, gero honoraro ir visur ir visada pirmojo žodžio iškilmų metu. Kultūrinis darbas apima ne vien tik rašytojus. O jei taip, tai visos mūsų iškilmės su "garbės stalais" ir "garbės kalbėtojais" privalėtų būti tik rašytojais, dirigantais, kompozitoriais, režisieriais apkašomi. Visų pagerbi-

mų prakalbos, jei iš viso priekaištaujama tiems pagerbimams, nei sutrumpėtų nei prailgėtų, nes gi ne čia rašytojų ir kitų kūrybingų žmonių darbo ir jų talento įvertinimo esmė.

Atrodo, kad painiojamasi ambicijų labirintuose. Dailininkai, muzikai, kompozitoriai, rašytojai, architektai ir visi kiti kūrėjai gerbiami, įvertinami ir visai taip iškeliami, kada jie tikrai savo srityje yra ko nors atsiekę, sau pagarbos užsitarnavę, bet ne išsireikalavę.

Reikia atsiminti, kad ir išeivijoje turime išleistų knygų, kurių vienos išpirtos ir skaitytojų gaudomos, o kitos guli metų metais lentynose. Kūryba yra individo sugebėjimo ir talento produktas. Gal nei rašytojų, nei kitos kultūrinį darbą dirbančiųjų srities nereikėtų suplakti į "gerbiamųjų" kategoriją urmu.

Visuomenė nėra akla ir gyvenimas rodo, kad ji moka įvertinti įvertinimo užsitarnavusius. Tik patys rašantieji dažnai užmiršta pritaikyti tikrosios kūrybos vertės mastelį.

Ko rašytojams stinoga, -- jų profesijai ir darbui tinkamos propagandos.

DIRVOJE

galite įsigyti

ką tik pasirodžiusią Nelės Mazalaitės knygą
MIESTELIS, KURIS BUVO MANO.

Kaina \$2.50.

Ši knyga laimėjo 1965 m. Aidų žurnalo literatūros premiją. Išleido Darbininkas 1966 m. Iliustravo P. Jurkus.

Gauta didesnė siunta Putnamo seselių išleistos knygos mūsų mažiesiems. Tai

ALGIS IR ALYTĖ,

spalvavimo knygutė su lietuviškais tekstais. Kaina tik 50 centų.

Be to, rekomenduojame įsigyti:

Ant. Gustaičio — IR ATSKRIDO JUODAS VARNAS \$3.00

LITERATŪROS METRASTIS

ANTROJI PRADALGĖ \$3.00

V. Alanto — TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ \$4.50

Myk. Vaitkaus — PER GIEDRĄ IR AUDRĄ

(Atsiminimai) \$2.50

Vysk. P. Bučio — ATSIMINIMAI \$3.50

SODYBŲ PIEVELĖS (Sodų priežiūra) \$1.25

Turime pasirinkimui visą eilę mūsų rašytojų poezijos, novelių, romanų, prisiminimų ir kt. knygų.

Be to, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

A. Stempuzienės — D. Lapinsko — Dainas Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00

St. Baro — Operų arijos Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00

J. Vaznelio dainų ir arijų rečitalis \$5.00

Birutė Valterienė — Dainos \$5.00

Iz. Vasilūno — Lietuvių kamerinė muzika \$6.00

Laužų Aidai Stereo — \$5.00, Hi-Fi — \$4.00

Aurelia (Šokių muzika) Stereo \$5.00

(galima groti kaip Hi-Fi)

Užsakant knygas ar plokšteles, rašykite čekį ar pašto perlaidą

DIRVA,

6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

Chicagos Lituanicos tunto skautai, vadovo K. Mačiulaitio priežiūroje išbando jėgas.

MIKAS KLIMAS -- ENERGINGAS SUKAKTUVININKAS

Vienas darbščiausių, sumaniųjų ir energingųjų lietuvių veikėjų New Jersey valstijoje Mikas Klimas š.m. rugsėjo 28 d. švenčia savo amžiaus 70 metų sukaktį. Mikas Klimas gimė Lietuvoje gražiam Zarasų krašte, Salako valsčiuje, Užusienio vnk. 1896 m. rugsėjo 28 d. Vincento ir Franės Klimų šeimoje.

Miko Klimo jaunystės, brendimo ir tremties gyvenimas pasižymi pavyzdingu veržlumu ir mokslu. Baigęs pradžios mokyklą Kazitiškyje - Salake išvyksta į Seinus ir 1914 m. baigia miesto mokyklą. 1915 metais baigia rusų gimnazijos penkias klases Vilniuje. 1916 - 1918 vokiečių okupacijos metais mokytoja pradžios mokykloje Palušėje ir Dukšte. 1951 m. baigia Matininkų Mokyklą Dotnuvoje ir 1939 metais -- Vytauto Didžiojo Universiteto Teisių Fakulteto Ekonomijos Skyrių. Gi 1942 m. baigia aukštuosius geodezijos kursus Kaune. Fabbrėžtina, kad siekdamas mokslo jis nemeta pagrindinio pragyvenimo šaltinio. Apie 10 metų dirba Kauno Miesto ir Apskrities Žemės Tvarkytojo pareigose. Vėliau iki rusų - bolševikų okupacijos dirba Kauno Apygardos Žemės Tvarkytojo padėjėju ir žemėtvarkos revizoriumi. Už nuopelnus žemės reformos ir žemės tvarkymo darbų vykdyme Lietuvos

Valstybės prezidentas apdovanoja jį D.L. Kunigaikščio Gedimino ordinu ir Lietuvos Valstybės Atstatymo medaliu. 1949 m. gegužės 30 d. atvyksta su visa šeima į JAV apsidodamas Linden, N.J. Čia bedirbdamas keletą metų sunkų fizinį darbą fabrike stipriai pasiryžta ir per du su puse metų lanko vakarais "Institute of Practical Drafting" išgydamas diplomą mechanikos braižyboje. 1955 m. kovo 8 d. pradeda dirbti "Federal Pacific Electric Co." Newark braižytoju ir iš čia 1963 m. kovo 15 d. pasitraukia į pensiją.

Vos tik atvykęs į šį kraštą Mikas Klimas įsijungia į lietuvišką veiklą ALT, BALF, SLA 285 kuopoje, ALB Lindeno Skyriuje, ALTS-goje, prisimdamas įvairias pareigas valdybose arba joms pirmininkaudamas. Jis pirmininkauja BALF 132 Skyriuje Lindene apie 10 metų, SLA 285 kuopoje -- 8 metus. Dabartiniu metu yra BALF Kontrolės Komisijos narys, BALF 132 Skyriaus Garbės Pirmininkas, ALB Lindeno Skyriaus Kontrolės Komisijos pirmininkas, SLA 3 kuopos Finansų Sekretorius, organizatorius, Centro Švietimo Komisijos narys, SLA 5-tos Apskrities Iždininkas, ALT S-gos Elizabetho 15 Skyriaus Revizijos Komisijos narys (prieš tai apie

10 metų tame pat skyriuje ėjo kasininkopareigas ir apie 3 metus Newarko skyriuje sekretoriaus pareigas).

Matydami tokius gausius jo lietuviškos veiklos titulus nepagalvokime, kad sukaktuvininkas juos tik tuščiai gauda. Būdamas taurus, kantrus, ištvermingas, pareigingas ir užsigrūdinęs - pasiūlytas ar laisvai prisiimtas pareigas jis atlieka pavyzdinčiausiai. Šiuos jo privačius labai gerai žino lindeniečiai, elizabetiečiai, New Jersey lietuviai ir visų viršuje išvardintų organizacijų centrai, nes jisai gyva, judria, sakyčiau -- jaunatviška energija, labai daug joms yra nusipelnęs.

1959 m. Mikas Klimas atgaivina bebaigiančią šį nykti kuopą, kurioje buvo likę tik 7 senyvo amžiaus nariai. Jų visų ligos ir mirties apdraudų suma siekė apie \$10.000. Septynių metų laikotarpyje šį kuopą išaugo iki 220 narių, kurių tos pačios apdraudos jau siekia virš \$300.000. Mikas Klimas pats vienas yra prirašęs apie 150 naujų narių. Šiuo metu kuopoje yra apie 120 vaikų, 25 nariai akademinio jaunimo. Už jo gražią veiklą Mikas Klimas buvo pagerbtas SLA 52-me Seime Newark, N.J. Gaila tik, kad tolimesnių SLA kuopų broliai ir seserys neatsikreipė dėmesio į darbų veiklą, kandidatus iš praėjusiųose Pildomosios Tarybos rinkimuose Ildo Globėjo pareigoms, kuriose jis būtų buvęs labai naudingas. Per trumpą savo gyvenimo Amerikoje laikotarpį Mikas Klimas jau dalyvavo keturiuose SLA Seimuose, į kuriuos paprastai vyksta savo lėšomis.

Sukaktuvininkas su savo žmona Sofija laikinai gyvena 146 Sawtell Ave., Brockton, Mass.

Gražaus amžiaus sukakties proga linkime Mikui Klimui ir toliau džiaugtis gera sveikata, energija pasiekiant geriausios sėkmės tolimesnėje veikloje.

S. Vaičiūnas

ALICE STEPHENS MOKINIŲ KONCERTAS

J. ŽILEVIČIUS

Jau eilę metų Alice Stephens vadovauja dainavimo klasei ir ansambliui Chicago Conservatory College, apart normalių žiemos metu einamų pamokų, vasaromis ji veda vasarinį semestrą, į kurį stoja vos pradėdą ar nori gauti užskaitas.

Čia, šalia balso lavinimo ir nustatymo, mokinama ir muzikinės teorijos pagrindai.

Lankytojų skaičius auga, ir šiais metais prireikė jau trijų vakarų studentų pasirodymams. Iš 25 studenčių lietuviųčių programoje tepasirodė vos 5 ir vienas tenoras.

Ypatingai išpūdingas ir sunkus kūrinys buvo atliktas visų lankytojų solo, trio ir moterų chorui su fortepijonu. Šį kūrinį specialiai tokiam sąstatui parašė komp. H. Kelbe Rodgers - Hart "With a Song in My Heart".

Trečias vakaras buvo išimtinai paskirtas dviem gerokai pažengusiems sopranui Fraurimei Ragas ir tenorui Ignui Malciui.

Praurime Ragas pasireiškė savo maloniu, plačios apimties sopranu. Ji sugeba išgilinti į veiklą ir jo dvasioje reikštis. Ypatingai muzikiniai pasireiškė Al. Dirvianakaitės romanse "Kad galėčiau". Klausytojų buvo prašoma pakartoti. Dainininkė moka scenoje laikytis, nes yra turėjusi sceninių pasirodymų.

Visai naujas scenoje buvo Ignas Malcius, parodęs gražų lyrinį tenorą, maloniai nuteikęs klausytojus puikiu balso valdymu ir kultūringu veikalų interpretavimu.

Atliko, šalia romanų ir operų, arijas lietuvių vertime "Gėlė, kurią

man dovanojai" iš Carmen ir duetuose iš op. La Bohema ir iš op. Traviata "Apleisim tą kraštą". Tenoras vykusiai gera tarpe atliko du P. Sarpaliaus romansus "Meilė" ir "Mano karalaitė".

Fortepijonu palydėjo nuolatinė studijos pianistė G. Niwranski. Tenka apgailėti, kad taip mažai reiškiasi lietuvių. Pasirodo, jog lietuvių daugiau yra pamėgusios fortepijoną, nes pavasariniuose studijų pasirodymuose jų apstu.

PRAŠĖ NEUŽMIRŠTI...

TEHERANE, Irano sostinė, rugsėjo 25 d. prasidėjo Tarpparlamentinės Sąjungos rudeniniai posėdžiai. (Pavasariniai buvo Australijoje). Lietuviai ten sėkmingai iškėlė viešumon Sovietų Sąjungos atstovų toje konferencijoje dalyvavimo nenormalumą).

Pavergtųjų Europos Tautų Seimas prieš dabartinį Sąjungos susirinkimą iš anksto kreipėsi į visus laisvųjų kraštų parlamentų atstovus, ginčydamas visų Rytinės - Centrinės Europos kraštų dabartinių neva parlamentų delegatų kvalifikacijos dalyvauti šios Sąjungos darbuose. Skatino Teherano konferenciją reikalauti kalbamuosiuose Europos kraštuose laisvų rinkimų.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas savo ruožtu aprūpino Teherano konferencijon išvykusį atstovą E.J. Derwinski (Rep. Ill.) atitinkama medžiaga, liečiančia Baltijos kraštų padėtį. Atst. Derwinski maloniai sutiko supažindinti su ta medžiaga konferencijos dalyvius. Pagrindinis dokumentas -- 1939 metų rugpjūčio 23 ir rugsėjo 28 d. bolševikinės ir nacinės, Rusijos ir Vokietijos, vyriausybės slaptų susitarimų tekstai -- dokumentai apie sąmokslą, kurio padariniai Baltijos kraštuose tebėra neaitaisyti. (ELTA)

**DIVIDEND CHECKS MAILED
QUARTERLY ON INVESTMENT
SAVINGS ACCOUNTS**

4 1/2%

We Invite
Your Savings

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secv.

1447 SO. 49th CT. • CICERO, ILLINOIS 60650

HOURS: MON. 9-8; TUES., THUR., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

PHONE 656-6330

PLANINGAS TAUPYMAS

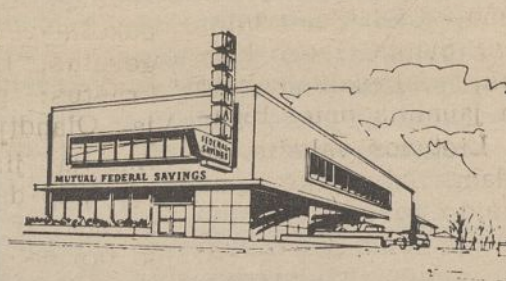
moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

● Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visą pašto persiuntimo išlaidas.

4 1/2%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL

Federal

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAR ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanewski, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ISTAIGOS

Vyt. Alantas

VISKAS GALĖJO IR KITAIP SUSIKLOSTYTI...

(Premijuota novelė)

(12)

Buvo šiltas gegužės pabaigos vakaras. Mano langai išeina į gatvę ir nelabai aukštai pakilę nuo šaligatvio. Aš matau pro langą pralėkiančias aukštesnių praeivių galvas. Buvo prieblanda, šviesos nedegiau. Sėdėjau, rūkiau ir dūmėjau apie susipainijusį savo meilės dalyką. Su Aušra buvau susitaręs eiti pasivaikščioti, bet pavakariop ji man paskambino labai susijaudinusi, kad praėjusią naktį visai netikėtai grįžęs jos vyras. Iš pradžių jis jai surengęs kažką panašaus į literatūros vakarą -- perskaitęs anoniminius laiškus, kurių jis parsivežęs visą glėbį. Ji stebėjosi, kad ten viskas gražiai surašyta: kada ir kur mes susitinkame, kur vaikščiojame, kada aš pas ją užeinu ir kada išeinu, kada ji mane aplankanti ir t.t. Ir, jos žodžiais, baisiausia buvė tai, kad jos vyras buvęs neblaivus. Jis ėmęs švaistytis brauningu reikalaudamas prisipažinti, ji labai išsigandusi, maldavusi nesišaudyti ir viską prisipažinusi. Kitos išeities jai nebuvo. Tuomet jis atlyžęs ir pasakęs: -- Tą velnio išperą aš vistiek nudėsiu! Prieš pakabindama ragelį Aušra man dar pasakė, kad beprotiškai mane mylinti ir įspėjo niekur nesirodyti iš namų, nes tas pamišėlis sutikęs galįs mane nudėti gatvėje. Ji pasistengianti viską užglostyti ir man pranešianti, kada jis išvažiuosias...

Lengva pasakyti: sėdėk namie, brangusis, kai į tave gal iš kiekvieno kampo atgrežta brauningo tūta! Velnias mane įpainiojo į tą meilės istoriją! Mylėti tai aš ją myliu, bet parako kvapas nekoks prieskonis meilės patiekalui. Gaila man buvo Aušros: kiek ji, vargšėle, turi dabar iškentėti, bet galėčiau ir pats savęs. Tačiau dūmėti nebuvo prasmės ir laiko: reikėjo kas nors daryti. Didelio pasirinkimo ir nebuvo: kai į tave atgrežta juoda tūtos anga, belieka vienintelė išeitis -- paslėpti savo galvutę už apkasėlio. Logiška! Kas iš to, jei, sakysime, aš dabar įsibraučiau į kapitono butą ir, išpūtes krūtinę, surikčiau: nėsindinkis po velnių, dabar tavo žmona nebe tavo! Jis, be abejo, ištuštintų savo kobūrą į mano išriestą krūtinę, ir tuo viskas pasibaigtų. Jam nieko: jo pusėje įstatymas, moralė, viešoji opinija ir visa kita butaforija, o kas man? Gal sekundę kitą Aušros akys aš pabūčiau didvyris, bet kitą sekundę jau būčiau lavonas. Kas jai ir man iš tos didvyrystės? Laukti kulkos savo paties kambaryje vėlgi malonumas ne iš didžiųjų. Taigi, daiktus į lagaminėlį, į vežiką ir stotin! Geriau palaukti pas draugus Kaune, kol prašvokš audrelė. Paskum žiūrėsime. Ogi pajudėti iš Vilniaus vistiek reikės, nes patrankų dundėjimas Rytuose vis darosi aiškesnis...

Visus svyravimus ir abejones stūmtelėjęs šalin, ėmiau dėti savo daiktus į lagaminą. Bet, matyt, likimo rodyklė buvo kryptelėjusi į kitą pusę. Man paskubomis besitriušiant kažkas pro pravirą langą įmetė akmeniuką, kuris nuriedėjo po stalu. Aš puolau prie lango pažūrėti, kas tas akiplėša, bet nieko įtariama nepastebėjau, nes už kelto žingsnių buvo gatvės kampas, ir piktdarys galėjo lengvai už jo pasislėpti. Kai grįžau nuo lango, akmeniukas sprogo. Atgavau sąmonę tik ligoninėje...

Pasikėsinimui pailiustruoti buvo paskirtas visas bloko puslapis. Viduryje sprogo granata, o į šalis skrieja

rankos, kojos ir galva. Į atsivėrusią lubos skylę lekia liepsnojanti širdis, kurią nori pagriebti simpatingas velniukas į atkištą tinklinį maišiuką. Iš kito kampo panašus į amūrą angeliukas rodo jam nosį, atseit, duoda suprasti, kad iš tos medžioklės nieko neišeis. Apačioje parašas: Didžiosios meilės nenumatytas epizodas...

★

Kas norėjo mane nugalaboti, neaišku. Logiškai galvojant, pirmasis įtartinis turėjo būti Aušros vyras, kad jis įtartinis galėjo būti anoniminių kap. Gabriūnui rašytų laišku autorius, tik vėlgi nesuprantama, koks reikalas jam buvo mane žudyti? Perkratėme mes su Aušra visus pažįstamus skersai ir išilgai, plačiai apkalbėjome ir mūsų draugą Rakutį, bet apkaltinti negalėjome nė vieno, nes neturėjome įrodymų. Gal ką išaiškina Rakutis? Jam, kaip policijos valdininkui, pavesta tas įvykis ištirti.

Po pasikėsinimo kap. Gabriūnas tuojau vėl išvažiavo į Rytus. Aušra pasakojo, kad po to įvykio jis užsida- rėš, jai jokių scenų nebekėlės ir išvažiuodamas labai šaltai su ja atsisveikins. Net ir į stotį jai neleides jo lydėti. Nežinau, ką galvoti: gal jis išvažiavo ramus, kad granata išdraskė jo šeimos trikampį, o gal jis galvojo, kad su ta moterimi vistiek gyvenimo nebebus? Gaila man to vyro, po velnių! Man veliasi galvoje mintis baigti tą visą istoriją, parašyti jam griaudų laišką ir nešdintis kur kojos neša, kur akys mato. Bet kur aš galiu nešdintis, kad esu prikaltsas prie lovos? Ir vėlgi jaučiu, kad nepajėgsiu tos moters užmiršti...

(Bus daugiau)

SAVO NORU PASIRINKO KLAIDINGĄ KELIĄ

Sovietų vyriausiojo teismo prokuroras Višinskis, be jokio sudrebėjimo, siūlė teisme mirties bausmę nekalbiems savo piliečiams, kurie negalėjo net pasiaiškinti, turėjo tik prisipažinti prie primastos jiems kaltės. 1938 metais nuteisus mirti Buchariną, Višinskis ramiu balsu sakė: "Laikas prabėgs, piktožlėmis apaugs išdaviko kapas, pro kurį praeidami padorūs sovietų piliečiai prisimins jį su panieka ir neapykanta. Bet saulutė ant mūsų laimingos šalies ir toliau linksmai švies kaip ir švietė".

Fanašiai pagalvos padorūs lietuvių piliečiai, prisimindami Karolį Poželą, kurį Lietuvos teismas nuteisė mirti, ne be kaltės, kaip sovietuose daroma, bet už didelį nusikaltimą: už tai, kad jis dirbo svetimos valstybės naudai tikslu nuversiti teisėtą Lietuvos valdžią. Už tokį nusikaltimą kiekviena valstybė būtų pasielgusi panašiai.

Šiomet suėjo 70 metų nuo Karolio Poželos gimimo. Bolševikų okupuotoje Lietuvoje šita su-kaktis buvo iškilmingai švenčiama. Ta proga buvo išleista, Kapsuko parašyta, Karolio Poželos biografija ir paties K. Poželos rašyti raštai, apie jį buvo atspausdinta daug straipsnių ir knygų.

Kodėl K. Požela okupuotoje Lietuvoje taip iškilmingai minimas? Kodėl jam pastatyti paminklai, jo vardu pavadintos gatvės, namai, spaustu-vės? Argi tik jis vienas dirbo šitą nelegalų, po-grindžio darbą? Dirbo ir kiti komunistai, bet ki-ti nebuvo "fašistų-bur-žų" nuteisti, o gal net jie žuvo nuo komunistų rankos, todėl apie juos nekalbama. Taip pat jokio paminklo nesulaukė K. Poželos antroji draugė Katrė Matulaitytė, kuri kartu su Požela dirbo

V. LOZORAITIENĖ

pogrindžio darbą, bet buvo bolševikų išsiųsta į Sibirą ir ten mirė, todėl apie ją tylima. Net ir pirmoji K. Poželos draugė, Eugenija Tautkaitė, savo atsiminimuose "Takais takeliais į didelį kelią", apie Katrės Matulaitytės mirtį nieko nemini. Jeigu lietuvių "fašistai" nebūtų pasmerkę K. Poželos, jis, greičiau, kaip ir jo draugė Katrė, baigtų savo gyvenimą Sibire.

Karolis Požela, Lietuvos žemės, lietuviškos šeimos sūnus, sugrįžęs iš sugriautos Rusijos į Lietuvą, į savo Tėvynę, kuri po šimto su viršum metų carų valdymo, atgavo laisvę ir nepriklausomybę, vieton kartu su lietuvišiais patriotais prisidėti prie atstatymo karo nuniokotos ir vokiečių apiplėštos Tėvynės ir su jais džiaugsmingai, su entuziazmu dirbti, jis susimeta su jaunais žydukais, kalbančiais rusiškai: Liova Šapiro, Greifenbergu, Tafka Tverja, Vulfu Šimen-su, Aiziku Lifšisu, Mane Chodasaite, kurios net tėvai atsižadėjo, kartu su savo drauge Gene Tautkaite, steigia komjaunimo kuopelę ir kaip naktiniai vagys ar kurmiai, kasasi po dar silpnais jaunos Lietuvos pamatais. Slaptai lanko kaimus, fabrikus, kursto ten jaunimą prieš legalią Lietuvos valdžią, žadėdami dalykų, kurių negalėjo ištesėti.

Anuo metu Lietuvoje visi piliečiai vienodai, ne tik darbininkai, kentė jo nedateklus. Kas buvo likęs karo metu krašte, tą vokiečiai apiplėšė, kas grįžo iš sovietų, tam bolševikai viską buvo atėmę. Todėl rūpintis vien tik darbininkais nebuvo prasmės, nes jų vargai nebuvo didesni už miestelėnų ir

kaimiečių vargus. Tą su-prato patys darbininkai, nepritardami komunistų agitacijai. K. Poželai nesisekė pavilioti nei kaimiečių, ypač moterų, nesidavę pagaunamos ant komunistinės meškerės, dėl ko net Tautkaitė savo atsiminimuose nusi-skundžia, nes daug kas jau buvo paragavęs bolševikų pyrago. Dalis jaunimo patikėjo komunistų pažadams, kad galėsias mokytis ir lavintis, bet kada K. Požela paaiškin-o, kad jaunimui neturi rūpėti vien tik mokslas, bet jis turi susipažinti su revoliucinėmis taisyklėmis, išmokti komunistinės kazuistikos, kad laisvai galėtų vesti diskusijas marksistiniu žargonu. Po tokių siūlymų lietuviško jaunimo entuziazmas išblėso ir jaunųjų skaičius sumažėjo. Bet K. Požela nusiminė ir lyg tas Don Kichotas, toliau kovojo su malūnais, dirbdamas priešvalstybinį darbą, gyvendamas drėgnuose rūsiuose, neprivalgydamas, nesirodydamas dienose metu žmonėms, nežiūrint tokio griežto atsargumo, jis, vis dėlto, laiks nuo laiko patekdavo į kalėjimą, kol pagaliau susirgo plaučiais, bet tvirtindamas: "aš tą kelią pasirinkau savo noru".

Jeigu K. Požela būtų pakeliavęs po kultūringesnius, kaip Sovietai, kraštus: po Skandinaviją, Olandiją, Vokietiją, Angliją, jis būtų pamatęs kaip darbininkai ten gyvena, ir supratęs, kad jo tas nelegalus darbas buvo nereikalingas, nes gerbūvis ir kultūra pasiekiami lengviau be komunizmo, ką įrodė ir patys sovietai. Po 50 metų komunistinio režimo kraštas visose srityse labai atsiliko nuo pažangių ir kultūringų valstybių.

K. Požela, vieton gyventi savo Tėvynės meilės idealais, vieton įstoti į Lietuvos kariuomenę ir kartu su kitais jaunuoliais ginti savo kraštą nuo tų pačių bolševikų, jis, atvirkščiai, būdamas lietuvis, ruošia kelią priešui, kad palengvinti jam sunaikinti jo paties Tėvynės nepriklausomybę. Jis net "Kauną ir likusią neužimtą lenkais Lietuvos dalį, kurią valdo lietuviai buržujai norėtų išlaisvinti" (Takais takeliais) t.y. priskirti sovietams. Poželos ruošiamos revoliucijos Lietuvoje niekas nenorėjo, visi džiaugėsi atgauta laisve ir žiaurios Stalino diktatūros bijojo kaip ugnies. Sunaikinti Lietuvos nepriklausomybę galėjo tik sovietų kariška jėga, bet ne propaganda.

K. Požela, susirgęs plaučiais, ir bėgdamas nuo lietuviškų kalėjimų, atsidūrė Maskvoje, kur jau pirmiau buvo nuvažiavusi jo draugė Tautkaitė. Maskvoje Požela jau-tėsi laimingas, nes "po tiek sunkių dienų Lietuvoje, kur jie abudu pametė sveikatą, dabar jie galės pagyventi laisvėje, ir tai sovietų laisvę

Šeimynėlė zoologijos sode...

Vyt. Maželio nuotrauka

je (sic), kur gyvenimas šypsosi visu savo grožiu ir skaisčia ateitimi. (Takais takeliais...). Jie tikisi greit pasilsėti, atgauti sveikatą ir vėl grįžti prie savo "kilnaus" darbo. Požela, lyg lunatikas, nematė, kad tuo laiku sovietuose kalėjimai buvo perpildyti nekaltais žmonėmis, niekas nebuvo tikras rytoj, net ir komunistai. Badas siautė visame krašte, nelaimingi žmonės mirė kaip musės ne tik nuo bado, bet ir nuo Stalino masinio teroro.

Lietuva, kur K. Požela ruošėsi grįžti, kur, normaliom akim žiūrint tikrai gyvenimas šypsosi savo laisvės grožiu, jam atrodė kaip "juodoji naktis, kur ir vėl reikės kruviną kovą tęsti". Tautkaitė jį lydi į kelionę "lyg einantį karį į mūšį", o jis, atsisveikindamas ramina ją, sakdamas, kad "šitoj laisvojo šaly, tame legendariname rojuje, kurį saugoja raudonoji žvaigždė Stalino, ji nepražus" (Takais takeliais...) Ar fanatikas, kaip jį vadina Guzevičius savo romane "Samokslas", ar stačiai pamišęs?

Požela, sužinojęs, kad Tautkaitė laukia nuo jo vaiko, jai rašo: "Sovietuose žmonės stebėtinai išlaiko sveikas pažūras ir vyro ir moters santykius, kaip ir mudu. Smagu žiūrėti, kaip revoliucinio ūpo pakėlimas išlaiko draugus nuo paslydimo ir kaip jie sudaro sveiką ir gražų gyvenimą" (Takais takeliais...) Matyti, iš to gražaus sugyvenimo atsirado milijonai "beprizorinikų" -- niekieno vaikų, kuriuos tėvelis Stalinas nemielaiširdingai likvidavo. Pats Požela, vos sulaukęs sūnaus su Tautkaite ir rašydamas jai iš Lietuvos į Maskvą meilingas laiškus, gyvena jau su antra drauge Katrė Matulaityte, kuriai paliko dukterį Mają, gimusią jau po jo mirties.

"Švyturys" 1966 m. 6 numerį stengiasi Poželą pateisinti, rašydamas: "Aiškus daiktas, kad gyvenimas su moterimis negalėjo turėti tokiam revoliucionieriui ir komunistui, kaip Karolis Požela, tokio pobūdžio, kokį jis turi paprastoje Lietuvos šeimoje. Jis susijęs su drg. Gene (gyveno su ja nuo 1920 iki 1925 metų) paskui su Katrė Matulaityte (1926) ne-

legalaus darbo ir kovos sukūryje. Aiškus daiktas kad toji kova, bendras darbas ir bendri idealai juos pirmiausiai suartin-o. Šeimynos reikalai jam niekuomet negalėjo stovėti ir nestovėjo pirmoje vietoje".

Jis mirė 1926 metais turėdamas vos 30 metų. Jeigu jam būtų tekę ilgiau pagyventi ir padirbėti šitą revoliucinį darbą, jis greičiausiai būtų palikęs daugiau negalio vaikų, kuriais, be abejo, kaip tikras revoliucionierius, nebūtų turėjęs laiko rūpintis.

Bendrai imant, visas jo gyvenimas ir visas jo darbas, lietuviu akimis žiūrint, buvo bergždzias, beprasmingas ir ypač,

labai negarbingas. Pado-rus lietuvis dirba savo Tėvynės naudai ir ją gina nuo priešų, net, reikalui esant, jai aukoja savo gyvybę. Tas pats ir šeimos santykiuose, kad ir kaip kas yra užimtas savo revoliucinėmis fantazijomis, jis turi elgtis korektiškai ir nepalikti beveik tuo pačiu metu dviem moterim po vaiką. Tik padorus, kil-nus, garbingas žmogus gali susilaukti pagarbos ir paminklo, bet kas dirba išdavikišką darbą, kaip Karolis Požela, tą negalima vadinti divyriu, nei jį gerbti, nei jam paminklus statyti. Komunisto Višinskio žodžiais, galima būtų jį tik priminti su panieka ir pasipiktinimu.

Vilniuje statys operą 'Žalgiris'

Vilniaus operos teatras spalio mėnesį rengiasi išleisti scenon naują V. Klovos operą "Žalgiris". Iš rengėjų pasisakymų (Tiesa, rugs. 4) aiškėja, kad "Žalgiris" bus dar rūpestingiau persunktas rusų uoliai peršamąja "tautų draugystės" dvasia, negu ankstesnioji to paties autoriaus opera "Pilėnai".

V. Klova sako: "Ir naujoje operoje stiprinam, vystom heroinius - patriotinius motyvus, lietuvių tautos didvyriškumo temą, ypač pabrėždami draugystę su broliškais rusų tauta, neapykantą priešui"... Bene todėl ir pasiguodžia, kad "Juk bene šešetą kartų teko perdirt libretą mano kūrybos draugui J. Mackoniui. Net ir baigus partitūrą, vėl teko kupiūruoti, taisyti".

Libretistas J. Mackonis irgi pabrėžia, kad "Ryški, stipri kūrinys tautų draugystės idėja". Sunku buvę viską aprėpti, todėl "Be abejo, kai kas nukentėjo". Vis dėlto sako, "Greta didžiųjų epochos įvykių, kūrinys ryškina lyrinį - heroinę liniją, Vytauto sūnų tragediją. Tai įgalina vaizdžiau atskleisti sudėtingus kunigaikščio pergyvenimus, tėvo jausmus ir patriotinę stiprybę, kai jis tautos labai aukoją įkaitais paimtus sūnus. Gal todėl ir pergalės apoteozė operoje susijusi su kančia".

Režisierius J. Gus-

taitis jaudinasi dėl atsakomybės. Ir nurodo, kad "atsakomybė tuo didesnė, kai veikalas istorinis, kai patriotizmo ir tautų draugystės pradras, kovos motyvai turi ryškią analogiją ir su mūsų laikmečio problemomis, su revanšistine atmosferą".

Tik dirigentas J. Aleksa neužsimena apie tą operos nudažymą Kremliuje suplaktais dažais. Sako, kad "Žalgiryje daug puikios melodinės medžiagos, skambūs chorai, spalvingi orkestrai, ryškios personažų (jų tarpe Vytauto, Onos, Jogailos) muzikinės charakteristikos."

Dekoracijos kūrė dailininkas J. Jankus, chorą parengė J. Dautartas.

Šį sezoną numatomos dar trys naujos savų kompozitorių operos -- A. Rekašiaus "Gėstan-tis kryžius" (antirasistinė tema), V. Laurušo "Faklydė paukščiai" (antiemigrantinė tema), V. Paltanavičiaus "Dievų miškas" (antinacinė tema, pagal B. Sruogą) -- ir R. Žigaičio baletas "Fraėjo mergina". Taip pat numatomos dvi klasikinės operos: G. Verdi "Kaukių Balius" ir G. Donizetti "Meilės elektras". (ELTA)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITE į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ZUKAUSKAI

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Smagu stovykloje...

Vyt. Maželio nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ NAMŲ BALIUS

Vasarą, kai daugelis išvažinėja atostogų, skubina prie ežerų nusiplauti prakaito ir atsigalvinti gamtos prieglobsty, Lietuvių Namai lieka tušti ir lietuviškoji veikla sustingsta. Tame stagnacijos periode namų valdyba posėdžiavo ir suko galvas, kaip Lietuvių Namus atremontuoti ir sutvarkyti, kad visiems tautiečiams jie būtų mieli, malonūs. Ir štai, kai atostogautojai ir vasarotojai, lyg išskridę paukščiai, grįš į savo namus, jie ras išlygintą ir išdažytą salių ir koridorių sienas ir lubas, suremontuotą stogą, išvalytą ir impregnuotą scenos uždaugą, išplautas langų užuolaidas, papuoštą sceną, švarias ir blizgančias grindis, kilimais išklotus laiptus. Ras naują ir malonų namų prižiūrėtoją Joną Grikavičių ir švarią valgyklą, gaminančią lietuviškus valgius. Atgims

lietuviškoji veikla: susirinkimai, minėjimai, vaidinimai, koncertai ir pokyliai. Lyg įvadas į visų parengimų ciklą š. m. spalio mėn. 8 d. įvyks ta Detroito Lietuvių Namų Draugijos metinis pokylis, kurio programą atliks populiarioji dainininkė Vanda Stankuvienė ir visų lietuvių pamiltas Neo-Lithuania orkestras.

Didi garbė Lietuvių Namams ir visiems lietuviams, kad šiame pokilyje dalyvaus ir Michigano gubernatorius George Romney.

"AUŠRA" ŠVINTA

Detroito Lietuvių "Aušros" šeštadieninė mokykla rugsėjo mėn. 25 d. pradėjo pamokas naujuose ir gražiuose Amelia Earhart Junior High mokyklos rūmuose, kuriais džiaugiasi tėvai ir jų vaikai. Mokykloje dirba kvalifikuoti, patyrusių ir mokymo darbui visa širdim atsidavusių mokytojų sąstata.

Š. m. rugsėjo mėn. 25 d. Lietuvių Namuose įvyko gana gausus mokyklos tėvų susirinkimas, kuriam pirmininkavo inž. J. Mikaila, o protokolą rašė E. Skiotys. Nors susirinkimui buvo patiekta gana ilga dienotvarkė, bet per porą valandų sklandžiai ir išsamiai ji buvo išlukštentą. Išrinktas rimtas, energingas ir sumanus tėvų komitetas, kurį sudaro inž. J. Mikaila, inž. B. Neverauskas, E. Skiotys, A. Mičiūnas ir V. Kriaučiūnas. Revizijos komisijon išrinkti inž. V. Kutkus, V. Lelis ir J. Mikulionienė.

Mokinių nelaimės išvengti, mokyklos patal-

poms apsaugoti ir artimesniems tėvų su mokytojais ryšiams palaikyti nuo š. m. spalio mėn. 1 d. įvedamas mokykloje tėvų budėjimas.

Norint palengvinti gausioms šeimoms finansinę mokyklos išlaikymo našta, nustatytas toks mokyklos išlaikymo mokestis: už vieną vaiką bus mokama 40 dol. už du -- 55 dol. o už trečią, ketvirtą ir daugiau nieko nemokama.

Buv. mokyklos vedėjui S. Slizui, tėvų komitetui ir revizijos komisijai už jų idėtą darbą ir pasiaukojimą susirinkimas išreiškė padėką. Baigiantis susirinkimui iškilio mokyklos darbo ir tvarkos nuostatų klausimas. Visi tėvai vieningai pasisakė ir nutarė laikytis tik ALB Švietimo Tarybos išleistų Darbo ir Tvarkos nuostatų.

Malonu pastebėti, kad šis tėvų susirinkimas praėjo gana jaukioje ir solidarioje nuotaikoje.

BALFO RINKLIAVA

Balfo 76 sk. valdyba, išsipareigojusi tęsti senųjų ateivių pradėtą kilnų nelaimingųjų brolių šalpos darbą, spalio mėnesį praves Detroito ir jo apylinkėse piniginę rinkliavą. Į rinkliavos garbės komitetą pakviesti ir sutiko būti Dievo Apvaizdos klebonas kun. Mykolas Kundrotas ir šv. Antano parapijos klebonas kun. Walteris Stanevičius, o rinkliavai vadovaus Balfos direktorė ir nepailsančioji šalpos darbų organizatorė Elžbieta Pauzėnė.

Mieli lietuviai, spalio mėn. kurią dieną arkurį vakarą atvyks pas jus aukų rinkėjas. Būkime malonūs jam, nes jis aukoją poilsio valandas ir atlieka kilnų šalpos darbą. Nenumeskime jam trupinėlių, nubyrejusį nuo gausiai apkrauto stalo, o atidukime nors kąsnelį iš pilnos savo lėkštės, nes ir Bažnyčia mus moko alkaną papiegti, trokštantį pagirdyti, nuogą pridengti.

PAGERBĖ K. NAUSĖDA

Daugelis iš senesniųjų ateivių ne tik iš darbo, bet ir iš lietuviškos veiklos pasitraukė pensijon. Tačiau Kazys Nausėda, ir 80 metų sulaukęs, iš lietuviškos veiklos nesi-

traukia. Jis aktyvus SLA Detroito 352 kuopoje, Balfo šalpos darbe, Dariaus-Girėno klube, Detroito Lietuvių Namų Draugijoje, ALB Detroito apylinkėje, Demokratų partijoje ir spaudos bendradarbių eilėse.

K. Nausėdos bičiuliai š. m. spalio mėn. 2 d. Lietuvių Namuose surengė jo 80 metų sukakties minėjimą.

K. Jurgutis

JAUNIMO KONGRESUI PAREMTI PER DETROITO J. K. T. K. AUKOJO ŠIE ASMENYS IR ORGANIZACIJOS

200 dol. -- B. Vl. Seleniai, 125 dol. -- Liet. Gyd. S-gos Detr. sk.
120 dol. -- O. ir dr. V. Baltrušaičiai.
110 dol. -- O. J. Briedžiai, 100 dol. -- Gabijos skaučių tuntas.
50 dol. -- Ateit. sendr. Sąjungos Detroito skyr.
40 dol. -- L. Puskepalaitienė.
35 dol. -- V. ir dr. V. Mažauskai.
33 dol. -- S.V. Urbonai.
30 dol. -- Kunig. Birutės Detr. sk.
Po 25 dol. -- Vyčių 79 kp., R. ir dr. J. Pikūnai, V. ir dr. P. Šepečiai, O. R. Valatka.

Po 20 dol. -- dr. B. Girniuvienė, D. ir Eug. Jankai, Z. Pajaujįs.
Po 15 dol. -- S.V. Bubliai, A. Jankauskaitė, J. M. Jokubaičiai, dr. K. Keblys, L. ir dr. G. Petersonai, V.J. Rugienai, L. ir dr. P. Žemaičiai, G.J. Urbonai.

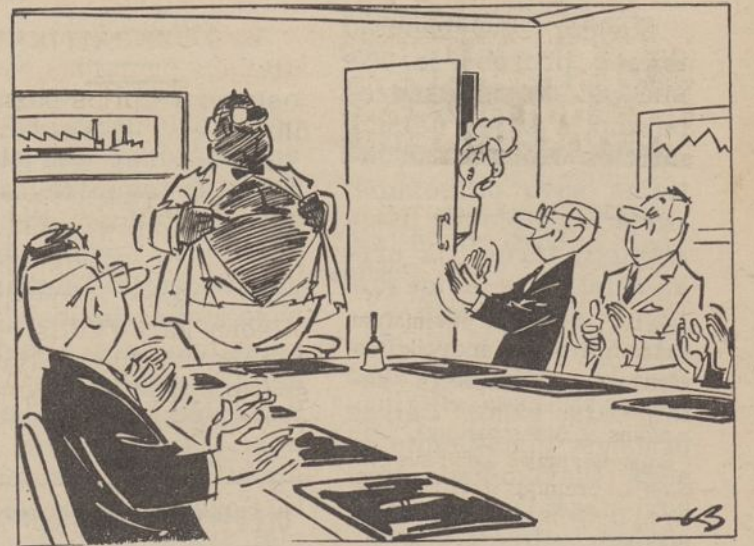
12,75 dol. -- Stella Hotra, 12,50 dol. -- N. Miškinis.
Po 12 dol. -- S. Č. Bankauskai, J.J. Kučinskai.

11,00 dol. -- O.J. Ribinskai, Po 10 dol. -- A.L.B. Radijo Klubas, E.V. Alkevičiai, W.J. Adams, A. Ambrose, ALRK Moterų s-gos 54 kp., A. Arlauskas, A.A. Banėnai, P.V. Balynai, G. Balanda, A.J. Bagdžiai, P. Bronskis, P.K. Burnai, dr. B. Burgess, F. Blauidys, J. Baublys, V.S. Bauža, S.V. Černiauskai, J.J. Černiauskai, P. Dalinis, S. Dryža, J. ir dr. A. Damašiai, kun. B. Dagilis, Z. E. Duobai, J. Doveinis, A. Grinius, S. Garlauskas, P.O. Griškėliai, B.S. Geldauskai, P.L. Heiningai, A. Juška, P. Kaus-tekis, H.J. Kriščiūnai, L. Kutkus, E. ir dr. K. Karveliai, V. Kundrotienė, J. Karpis, A.V. Lingiai, A.J. Lesčinskai, A.M. Leipai, A. Mikalėnas, J. Murinas, V. Memėnas, V. Mitkus, M. Milerienė, B.A. Nakai, G. A. Norai, J. Nesavas, P.J. Putriai, A. Plepys, V. Pauža, O. B. Rukštelės, A. Rimba, A. Rašytinis, J. Rekašius, A. L. Rugleniai, A. Rinkūnas, G. A. Rudžionai, B.S. Staniškiai, K. Sragauskas, J. Staugas, J.M. Sajauskai, P. Stanionis, E. J. Sapliai, J. Šidagis, J. Šepety, O. Č. Šadeikai, V. ir Š. J. Tamošiūnas, P. Vedeika, A. J. Valukioniai, S.V. Valčiūnai, E. Vizgirdienė, V. Vaitienė, A. Zaparauskas, S. Žukienė, SLA 352 kp.

6 dol. -- A. Šileika
Po 5 dol. -- E. Č. Anūžiai, A. Atkočaitis, A.B. Astašaičiai, A. Augūnas, J. Asminas, I. Anūžis, M.O. Abariai, J.O. Bartkai, V. Bagdonas, P. Balandienė, O. Balzerytė, A.M. Baukiai, L.S. Bulgariai, S. Ballenė, J. Balnionis, M.O. Balčiūnai, P. Bukšnas, V. Biliūnas, P. Bulota, J. Bauža, J. Butkus, P. Butkus, J. Bytautienė, A. Blūdžius, J.B. Beržanskiai, A. A. Butkūnai, V. Bražys, S.A. Bačkaičiai, B. Čiunkienė, J. Duncia, D. Dulaitis, S.M. Erlingiai, V. Furwerk, V. Gražulis, G.P. Gobiai, R.M. Gilvydžiai, R. Grunovas, S. Gladkauskas, A. Grigaitis, dr. B. Gruzdienė, A. Jaškulis, E. Jurgutienė, J. Jurgutis, K. Jokša, J. Juška, K.V. Kartanai, R. Kausteklis, V. Kreuchumas, kun. M. Kundrotas, V. Kutkus, V.K. Kriščiūnėvičiai, S.I. Kauneliai, J. Kavaliauskai, K. Kirvelaitis, E.A. Kaspučiai, B. Kvietienė, B. Kaupienė, E. Kudžmaitė, kun. D. Lengvinas, V.K. Lekniai, LVS Ramovė Detr.

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS

Tarp šių dviejų piešinių yra 7 skirtumai. Pabandykite surasti.

sk., A.V. Lellai, B.K. Mykolaičiai, J. Mitkus, K. Mykolaitis, J.J. Mikulioniai, P. Mikštas, E.A. Misiūnai, J. Mačiulaitis, P.E. Marčiukaičiai, J.A. Matėkūnai, L. Matvekas, S. Naumavičius, M. Narbutas, B. Neverauskas, D. Navasaitienė, A. Ostelka, R.J. Orentai, M.V. Petrullai, E. Pašukonis, S. Petrauskas, A. Petrauskas, A. Patalauskas, A. Pusdešris, A. Pešys, L. Petronis, A. Paškus, J. Petrauskas, S. Pikūnas, J.P. Rukštelės, J. Ratnikas, A. Rimkus, V. Ruseckas, J. Radas, V. Rauckis, J. Rugienius, D. Rackienė, Č. Staniulis, S.S. Smalinskai, kun. K. Simaitis, P. Svi las, K. Stašaitis, V. Staškus, I. Skirgaudas, A. Sukauskas, A. Stauskas, Z.E. Skiočiai, J. Stašys, B.J. Švereckiai, dr. J. Šidagis, G.K. Špakauskai, K. Šeputa, V. Šarka, K. Tuskenis, V.M. Tylai, J.F. Televičiai, B. V. Veselkai, P. Vaitekūnas, S. M. Varekojai, J. Waitis, K. Vekutis, G. Viskantienė, A. Vela-vičius, A. Zablockas, E.V. Zubrickai, A. Žiedas, A. Žalkauskas, R. ir dr. A. Zotovai, o kiti aukoją po mažiau.

Į šį skelbiamą aukų sąrašą teina aukos:

1) aukų lapais, 2) Detroito gražuolės rinkimo vakaro bufetui paremti, 3) gražuolių premijoms ir 4) B.V. Selenių 185 dol. auka studento kelionės išlaidoms iš Pietų Amerikos apmokėti.

Asmens ir organizacijos betarpiai siuntę aukas Clevelando į šį sąrašą neįeina.

Detroito J.K.T.K. dėkoja visiems aukotojams, poniams su aukojusiomis tortus, pyragus ir kitus maisto produktus Jaunimo vakaro bufetui, šeiminingoms daug darbo įdėjusioms Jaunimo vakaro metu ir primant argentiniečius studentus ir visiems kitiems asmenims, kurie kuo nors padėjo komitetui darbą sėkmingiau atlikti. (sk)

HELP WANTED MALE

TRAINERS
SPOT WELDERS
&
PUNCH PRESS
Day and afternoon shifts.
HAWTHORNE METAL PRODUCTS CO.
4336 Coolidge
Royal Oak, Mich.
(100-109)

WANTED JOURNEYMAN
AUTOMATIC SCREW MACH. MAN
FOR BROWN & SHARPES
is needed by a small but well established company. If you are the man we are looking for you can secure a good income and future with:
LATTNER BROS. MACHINING CO.
650 E. Troy, Ferndale, Mich.
313 -- JO 4-6741
(100-104)

FACTORY HELP
PORTER—2ND SHIFT
Also—Various Production—Openings
Excellent working conditions
Good salary
Liberal fringe benefits
Modern plant servicing the food industry.
Apply—8 A.M.—12 noon
GRIFFITH LABORATORIES
855 Rahway Ave., Union, N. J.
(96-104)

SUPERVISOR

Immediate opening on 2nd shift production line. Previous supervisory experience and mechanical knowledge of production machinery required. Paid holidays, vacation and incentive program. Apply in person or write to:

BLOCKSOM COMPANY

Personnel Manager
5th & Mich. Blvd.
Michigan City, Ind. 46360
An Equal Opportunity Employer
(103-107)

WANTED AT ONCE
FIRST CLASS SKILLED
SCREW MACHINE OPERATOR
NO DIFFICULT—Set up (drill and cut off only). All benefits. 50 to 58 hrs. per week. Wage open. Modern air conditioned locker room. Full or part time. Day or night shift.
TOP NUT MANUFACTURING CO.
18720 Krause Riverview, Mich.
313 -- 283-3380
between 8 A.M. & 5 P.M.
(103-109)

CHEMICAL LABORATORY TECHNICIANS

Good fringe benefits and wage rates. High school diploma required.

Apply Personnel Manager I.C.I. (ORGANICS) INC.

333 Main Street
Dighton, Mass.
Tel. 617 -- 669-2611
(101-105)

COLD HEADER OPERATORS

EXPERIENCED
To operate nut forming machine. Must be experienced to set-up and operate to specifications and close tolerances. Good working conditions. Paid vacations, holidays, hospitalization, cost of living and retirement.
BATHEY MFG. CO.
100 SO. MILL STREET,
PLYMOUTH, MICH.
313 -- 453-5400
(104-110)

"Egzaminai" stovykloje.

V. Vijelkio nuotrauka

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* METINIS Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkimas įvyks spalio 29 d., šeštadienį, Holiday Inn, 27981 Euclid Ave. O.L.G. Draugijos metiniai susirinkimai pasižymi tuo, kad ta proga yra įteikiama Draugijos metinė 1,000 dol. premija kultūriniais darbams paremti.

Šalia Draugijos narių susirinkimo ir premijos įteikimo, bus dr. A. Butkaus paskaita -- Lipidų įtaka į kraujo indų ligas.

Pobūvio metu pasirodys Ryto Babicko vadovaujamas Clevelando vyrų oktetas.

Į pobūvį kviečiamas atsilankyti jaunimas. Pradžią 7 val. vak.

* JUOZAS SKUŽINSKAS, senosios kartos ateivis, mirė Clevelande. Palaidotas spalio 1 d. Kalvarijos kapinėse, atlaikius pamaldas Naujosios Parapijos bažnyčioje.

* GREATER CLEVELAND Young Republican Klubas ruošia susipažinimo vakarą su respublikonų kandidatais rinkimams. Vakaras įvyks spalio 4 d. Fick-Carter viešbutyje 8 val. vak.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

SPALIO 8 D. Lapkričio 13 žygio filmo demonstravimas. Rengia ALT Clevelando skyrius.

SPALIO 9 D. Lietuvių Dieną rengia LB II-ros apylinkės valdyba.

SPALIO 15 D. Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos parengimas.

SPALIO 22 D. Lithuanian Village Inc. parengimas Lietuvių salėje.

SPALIO 23 D. V. Bielajaus tautinių šokių veiklos ir Vilties žurnalo 25 metų sukakties minėjimo vakaras Nauj. parapijos salėje.

SPALIO 29 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis suvažiavimas.

SPALIO 30 D. Kristaus Karaliaus šventė nauj. parap. salėje.

HELP WANTED MALE

LABORERS
Semi-skilled
fabricating helpers
welders
machinists
or trainees

Apply in person, shipping department, 8:30-11 a.m.

May-Fran Mfg. Co.

1710 Clarkstone Rd.
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer
(103-104)

WANTED AT ONCE

MACHINE OPERATORS

Men Needed for All Shifts
as Set-up Operators on

**COLD HEADER
BOLT MAKER
ROLL THREADER**

This is an opportunity for steady work with good working conditions and fringe benefits. Will train qualified individuals.

NATIONAL SCREW & MFG. CO.

2440 E. 75 ST.

216 — 361-2650, Ext. 382

An Equal Opportunity Employer
(101-104)

LAPKRIČIO 5 D., šeštadienį, Korpl Neo-Lithuania metinis balius.

LAPKRIČIO 6 D. Sekmadienį, 2 v.p.p. Western Reserve sporto salėje įvyks krepšinio rungtynės tarp Chicagos Korpl Neo-Lithuania ir Žaibo Klubų komandų.

LAPKRIČIO 13 D. Nauj. parapijos choro pagerbimas -- tradicinis vakaras.

LAPKRIČIO 19 D. Dainavos ansamblio pastatymas "Nemunas žydi" Slovėnų salėje. Rengia LB Clevelando I apyl. valdyba.

LAPKRIČIO 26 d. kariuomenės šventės minėjimas. Rengia L.V.S. Rėmovė.

LAPKRIČIO 27 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos pietūs.

GRUODŽIO 3 D. Madų paroda. Rengia Putnamo senelių namų statybai remti komitetas.

GRUODŽIO 26 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos eglutė.

GRUODŽIO 31 D. Šv. Jurgio parapijos k-tas ruošia Naujų Metų sutikimą.

GRUODŽIO 31 -- Naujųjų Metų sutikimas Slovėnų Auditorijoje. Rengia LB I-os Apyl. Valdyba.

1967 m.

SAUSIO 14 D. Lietuviams Būdžiams Remti Valdybos metinis tradicinis blynų balius - vakaras šv. Jurgio prapijos salėje.

SAUSIO 21 D. Ateities Klubų parengimas

SAUSIO 28 D. Balfio labdarybės balius šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 4 D. LTM Ciurlionio Ansamblio tradicinis balius.

KOVO 5 D. Kaziuko mugė.

KOVO 12 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos "Aukuro" ansamblio koncertas.

BALANDŽIO 1 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos balius.

GEGUŽES 28 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos mokslo metų užbaigimas.

**NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ!**

Amerikos Lietuvių Montessori D-jos Vaikų Nameliai Chicagoje 69-toj gatvėje jau pradėjo ketvirtuosius mokslo metus. Vasaros metu Nameliuose buvo padaryta daug pagerinimų -- naujos garsų sugeriančios lubos, moderniškos šviesos, naujos lentynos gausiai lituanistinei ir montessorinei medžiagai sutalpinti. Nuotraukoje auklėtiniai padeda vienas kitam atpažinti geometrines formas.

V. Juknevičiaus nuotrauka

Ne visiems pagelbsti

Klaipėdoje veikianti gelžbetoninių konstrukcijų įmonė šiuo metu gamina laiptus Taškento statomiems namams. Tai dalis Maskvos įsakytos "internacionalinės pagalbos" nuo žemės drebėjimo nukentėjusiam Taškento miestui.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• V. Giedraitis, Nationwide kompanijos atstovas draudžia Jūsų namus, baldus, automobilius, gyvybę, sveikatą ir t.t.

Prieš atnaujinami savo draudimą kitur, palyginkite kainas, skambindami tel. 944-6835.

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamųjų prie Naujos parapijos. \$14,800. Tel. 752-2414.

Rusų valdžios advokatai Vilniuje piktinosi dėl pastebėjimo, kad rusų valdžia net žemės drebėjimą panaudoja gyventojams maišyti: iš Lietuvos siunčia žmones Taškentan sugriautų namų atstatinėti, o Lietuvon siunčia žmones iš Taškento apsigyventi. Sakė, tai esanti savaime suprantama internacionalinė pareiga. Tačiau kai įvyko daug skaudesnis žemės drebėjimas Turkijoje, apie jokią "savaime suprantamą internacionalinę pareigą" nebuvo nei kalbos: pasitenkinta trumpu pranešimu, kad žuvo tiek ir tiek žmonių. Kremlius neliepė -- pareigos nėra.

(ELTA)

Tėviškės muziejus

Prie Kauno elektrinės jėgainės užtvankos (Kauno marių), ties Pravienos upeliu steigiamas "Tėviškės muziejus". Tai turi būti lyg švedų Skansenas. Numatoma į tą vietą perkelti daugiau kaip šimtas senovinių pastatų, sodybų: gyvenamųjų namų, ūkinių pastatų ir net malūnų. 30 pastatų numatyta perkelti iš Aukštaitijos, 29 iš Žemaitijos, 23 iš Dzūkijos, 23 iš Sūduvos ir t.t. Atskirų etnografinių zonų namai busia taip išdėstyti, kad sudarytų būdingą senovinio kaimo vaizdą. Projektui vadovauja architektas R. Ja loveckas. Stengiamasi, kad ateinantį rudenį (vis tos rusų revoliucijos sukakties proga...) būtų perkelti bent pirmieji būsimos muziejaus pastatai.

(ELTA)

Darko stilių

Vienuolika vadovaujančių Vilniaus architektų ir kultūrininkų paskelbė griežtą protestą prieš ryšių (pašto, telegrafo, telefono) ministerijos užsimojimą statyti keturių aukštų priestatą (telegrafo reikalams) Stukos Gucevičiaus gatvėje, ties Bonifratų bažnyčia ir Gedimino (katedros) aikšte. Ta proga aštriai kritikuoja visą tos maskvinės ministerijos šeimininkavimą Vilniuje -- savotišką ekonomiją "siuvant švarką prie sagos" ir nesiskai-

tant su miesto stiliaus išlaikymo reikalavimais.

(ELTA)

Pupų Dėdė

Petras Biržys, buvęs Lietuvoje plačiai žinomas Pupų Dėdės vardu, susilaukė 70 metų amžiaus.

Literatūroje P. Biržys reiškėsi Akiro vardu. (Išleido vieną eilėraščių rinkinį ir keletą monografijų apie kaikiuriuos Lietuvos miestus bei apskrčius). Pupų Dėdės vardu kūrė ir atlikinėjo pramoginius "kaimiškus" koncertus, Lietuvos radijo programoj turiniu ir populiarumu maždaug atitikusius Amerikos televizijos "Hillbillies" programas.

Rusų laikais Pupų Dėdė, nors ir persijungęs ant antiburžuazinių bėgių, ankstesniajame populiarumo lygyje nebeišsilaikė. Plūduriuodamas provincijos saviveiklininkų (mėgėjiškų menininkų - pramogininkų) minioj, buvo šiek tiek iškilęs paviršium tik dalyvavimu mažose rolėse trijuose lietuvių kalba pagamintuose filmuose.

(ELTA)

Ieško palikimų

"Injurkolegija", valdinė Sovietų Sąjungos advokatų firma, medžiojanti užsieniuose palikimus, jau turi įsteigusi savo kontorą - atstovybę ir Vilniuje. (Lentpiūvių g. 24, 114 kambarys). Šiuo metu ieško Lietuvoje įpėdinių keturių užsieniuose mirusių lietuvių. Įsitausę kontorą Vilniuje, tikisi lengviau gauti Amerikos teismuose iš ipėdinių išreikalautų igaliojimų pripažinimą. Anksčiau tokius igaliojimus gaudavo ipėdinius išsikvietę Maskvon.

(ELTA)

ONE
GIFT
WORKS
MANY
WONDERS

**UNITED
APPEAL**
OCTOBER 17-27th

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Tel. EX 1-1143

Klube veikia: Lietuviškų laikraščių ir žurnalų skaitykla • "Tėvynės Garsų" radijo valandėlės • Televizija • Biliardas • "Pin Boll" • Šachmatai • Lietuviška Valgykla: Penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais -- pietūs ir vakarienė. • Visi lietuviai ir lietuvės kviečiami įsirašyti nariais į Amerikos Lietuvių Piliečių Klubą.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Velionies dail. Liudo Vilimo palikimą ir pageidavimus vykdančiam, p. K. Vilimienėi įteikė Vilties draugijai 100 dol. įnašą.

Velionis ir jo šeima buvo visą laiką uolūs Dirvos rėmėjai ir skaitytojai. Šis įnašas liudija, kad ir ateityje ryšys lieka gyvas, velionies L. Vilimo gyvenimo dvasioje.

P. K. Vilimienėi reiškiamė gilią padėką.

* ZIP CODE, nežiūrįnt visokių bandymų aiškinti, daugeliui vistiek tai dar nežinomas dalykas. O tai paprasčiausias jūsų gyvenamosios vietos - zonos numeris. Šis numeris, pagal pašto vadovybės patvarkymą, būtina reikalingas, nes pagal tą numerį pašto skirstymas ir išsiuntinėjimas tik ir bus vykdomas, paštuose naudojant naują tam pritaikytą sistemą. Visi laikraščiai privalo turėti ZIP Code prie visų prenumeratorių adresų ir tai be jokių išimčių.

Artėjant Kalėdų šventėms ir augant pašto siuntų kiekiams, pašto įstaigos deda visas pastangas, kad žmonės suprastų, jog ZIP Code reikalingas tikslesniam pašto pristatymui.

Ir Dirva visus savo skaitytojus kviečia į tai atsižvelgti ir visada prie savo ir gavėjo adresą dėti ZIP Code numerį. Jei miestuose (pvz. Chicagoje) buvęs zonos numeris 29 dabar

reikalingas tik pridėti 606, tai būtų 60629) tas zonos numeris nesunku sužinoti, mažesnėse vietovėse, kur zonos numeriai iki šiol nebuvo naudojami, tą numerį būtina teks naudoti, kad nesutrikėtų pašto pristatymas. Savo ZIP Code numerį galite sužinoti kiekvienoje pašto įstaigoje.

NEW YORK

• Mykolas Cibas, iš Great Neck, Long Island, N. Y., per ALT S-gos skyriaus narį Vladą Kalytį įstojo į Vilties Draugiją 10 dol. įnašu. M. Cibas, muzikas, vadovauja Brooklyno operetės chorui.

* SANTAROS - ŠVIETOS Federacijos New Yorko skyriaus narių susirinkimas įvyks šeštadienį, spalio mėn. 8 d. 7:30 val. vak. Lietuvių Atletų Klubu patalpose, 1332 Halsey, Brooklyn, N.Y. Nariams dalyvavimas būtinas, susidomėję maloniai kviečiami atsilankyti.

Valdyba

* DAIL. ADOMAS GALDIKAS važinėja po Europą ir lanko meno muziejus. Šiuo metu jau aplankė Ispaniją, Prancūziją ir vyks į Italiją bei kitus kraštus. "Europos meną ryte ryju", rašo jis laiške.

JAUNIMO KONFERENCIJA

Šių metų spalio 29-30 dienomis New Yorke šaukiama jaunimo konferencija Jaunimo Metais kilusioms problemoms spręsti.

Jaunimo kongrese buvo nutarta įsteigti Pasaulio Lietuvių Studentų Sąjungą, tačiau steigiamoji rezoliucija jokių konkrečių darbo gairių nenurodė. Pradėti širysių su užsienio lietuviais studentais palaikymą ir stiprinimą yra vienas šio suvažiavimo tikslų.

Taip pat aktualus yra ilgai svarstomas ir diskutuojamas L.S.S. filisterių reikalas. Jį tenka pakartotinai kelti, nes aiškiai matoma didelė bendradarbiavimo stoka universitetus baigusiųjų tarpe.

Gal svarbiausias šio suvažiavimo programos punktas bus diskusijos apie 1968-šius metus. Tais metais bus švenčiamas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo penkiasdešimtmetis. Reikia susitarti, kokiais būdais jaunimas minės šią sukaktį.

Konferencijos reikalais prašoma kreiptis šiuo adresu: Daina Botyriūtė, 1870 Hart St., Brooklyn, N.Y., 11237.

Konferencijos programa numatoma sekanti:

Spalio 29 d., šeštadienį, 9 val. registracija; 10 val. posėdis užsienio reikalais; 12:30 v. pietų pertrauka; 2 val. posėdis -- jaunimas ir 1968 m.; 8 val. muzikos ir meno vakaras.

Šeštadienio programa vyks Maspetho Lietuvių Piliečių Klubu salėje, 69-61 Grand Ave. Maspeth L.I., N.Y.

Spalio 30 d., sekmadienį, 11 val. Mišios Maspetho Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje; 1 val. simpoziumas: jaunimo bendros veiklos organizacija; 3 val. rezoliucijos ir suvažiavimo uždarymas.

Sekmadienio programa vyks Maspetho parapijos salėje.

Tauriam Lietuvui, buv. LŠST CV pirmininkui,

A + A

JONUI GIEDRIKUI

mirus, Jo giminėms ir artimiesiems reiškiamė giliausią užuojautą ir kartu liūdime

ALT S-gos Wisconsin Skyriaus Valdyba

Mielam Liet. Tautinių Namų nariui-dalininkui

inž. BRONIUI BUDGINUI

netikėtai ir nelauktai iš mūsų šeimos išsiskyrus, jo žmoną ANTANINĄ giliai ir širdingai užjaučiame

Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų Valdyba ir dalininkai

Brangiam bičiuliui

inž. BRONIUI BUDGINUI

tragiškai ir nelauktai mirus, jo žmoną ANTANINĄ ir artimuosius giliai užjaučia ir kartu liūdi

Valiukėnai

Lietuvių Kultūros Muziejus, suorganizuotas St. Balzeko Jr. Čikagoje, šiuo metu yra perkeltas ir eksponatai rodomi Chicagos Lawn Branch bibliotekoje. Tai tik dalis Balzeko muziejaus eksponatų. Nuotraukoje St. Balzekas Jr., rodo Lietuvos Gen. konsului dr. P. Daužvardžiui lietuvišką ietį, varotą Lietuvoje XIII amžiuje.

Muziejaus žinioje, šalia kitų vertingų eksponatų, yra ir peticija JAV prezidentui, 1921 prašant pripažinti Lietuvos nepriklausomybę.

St. Balzeko Jr. muziejus yra 4012 Archer Ave., Chicagoje.

CHICAGO

• Pulk. Jonas M. Laurinaitis, Mokslo Akademijos lietuvių kalbos instituto narys, lietuvių kalbos žinovas, mirė Chicagoje rugsėjo 25 d. Palaidotas rugsėjo 29 d. šv. Kazimiero kapinėse Pittsburghe, Pa.

* ANTRO KAIMO gegužinė įvyko rugs. 25 d. Spaičio sodyboje, (Willow Springs, prie Chicagos). Ši teatralų grupė nelabai mėgsta sekėti papročius. Užklausti, kodėl ruošia gegužines rudenį, atsakė, kad vėsesnis oras skatina apetitą. Šios gegužinės vaisės parūpino Antrojo Kaimo bičiulis - mecenatas A. Lietuvininkas, "Gintaro" svetainės savininkas, kurio salėje jau keturi metai kaip Antras Kaimas nemo kamai repetuoja.

Gegužinėje dalyvavo apie 70 žmonių ir vyravo linksma nuotaika. Tikimės, kad panaši "Kaimo" išvyka taps tradicine. (d)

Rugsėjo 25 d. Los Angeles įvyko rašytojo Jurgio Gliados 60 metų amžiaus sukakties proga pagerbimas. Pagerbimui ruošti komiteto pirmininkas St. Paltus įteikė rašytojui organizacijų bendrą sveikinimą. Šalia rašytojo J. Gliados sėdi jo žmona.

L. Kančausko nuotrauka

LOS ANGELES

* DR. MARIJA GIMBUTIENĖ su dukra ir Neringa Railaite, iš Los Angeles, rugsėjo 13 dieną grįžo iš kelionės po Europą.

Dr. M. Gimbutienė dalyvavo archeologiniuose kasinėjimuose, rinko eksponatus Los Angeles u to muziejui ir skaitė paskaitas Fragoj, Čekoslovakijoje. Bet to buvo nuvykus į Lietuvą aplankyti savo mamytės.

ti 10 metų sukaktį sekmingo prekybos darbo Marquette Farko lietuvių kolonijoje. Jisai turi radijo-telev. prekybą ir verčiasi jų taisymu bei patarnavimu viešose subvirmuose muzikos transliacijoje.

* LŠST CV ir kiti šaulių padaliniai Chicagoje labai apgailestauja ir liūdi staiga mirus buv. CV pirm. Jonui Giedrikui, Racine, Wis., įvertindami jo įdėtą darbą ir pastangas šaulių gretas stiprinti. Jisai pastutiniu laiku buvo LŠST CV Garbės Teismo narys.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PADĖKA

A. A.

PETRO JANULAIČIO

liūdinti šeima širdingai dėkoja:

visiems, kurie atidavė velioniui paskutinę pagarbą aplankydami koplyčioje ir palydėdami į amžiną poilsio vietą.

Kun. J. Kuzinskui už sukalbėtą rožinį koplyčioje, atlaikytas gedulingas šv. Mišias, pasakytą pamokslą ir palydėjimą į šv. Kazimiero kapines. Taip pat kun. Sugintui už dalyvavimą laidotuvėse ir už "Viešpaties Angelas" kapinėse.

Gerb. Gen. Lietuvos Konsului dr. P. Daužvardžiui ir poniai už velionies aplankymą koplyčioje.

P. p. A. Kalvaičiui už amžinybės atsisveikinimo pravedimą prie velionies karsto koplyčioje, A. L. T. S-gos Chicagos skyriaus pirmininkui A. Šiaučiuui ir advokatui R. Skipičiui už jausmingą atsisveikinimo žodžius.

A. L. T. S-gos Centro Valdybos pirmininkui inž. J. Jurkūnui ir visiems nariams už gausų dalyvavimą laidotuvėse ir karsto nešime.

P. p. M. Valiukėnui ir A. Kazliui už turtingus nekrologus.

Lietuviškai spaudai ir Margočio radijo programai už pranešimus apie velionies mirtį ir gražų velionies paminėjimą.

Laidotuvių direktoriui p. St. Lakavičiui ir šeimai už rūpestingą ir nuoširdų laidotuvių tvarkymą ir moralinę pagūdą.

Visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už aukas šv. Mišioms, įnašus Vasario 16 gimnazijai ir lietuviškai spaudai, už gėles ir pareikštas užuojautas mums šio skausmo valandoje laiškais, per spaudą ir asmeniškai.

Sūnūs: Vytautas ir Tautvydas, duktė Birutė ir jų šeimos.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems mūsų giminėms, draugams ir pažįstamiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu pareiškė mums užuojautą, ar pagerbė mūsų mirusį brangų vyrą ir tėvą POVILĄ KIRLĮ.

Žmona Julija Kirlienė, duktė Aldona, sesuo ir švogeris Basalikai ir brolis Pranas.